

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRÁNAK
1992. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE
ÉS 1993. ÉVI PROGRAMJA

BUDAPEST
1993

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Összeállította: Fekete Gézáne

ISSN 0230-7545

TARTALOMJEGYZÉK

I. A KÖNYVTÁR IGAZGATÁSA, SZERVEZETE, SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYA	5
1. Igazgatás, szervezet	5
2. Létszám	8
3. Végzettség, szakképzettség	8
4. Bérezés, jutalmazás	8
II. ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS, KIADVÁNYCSERE	9
1. Évi gyarapodás, állomány 1992. dec. 31-én	10
2. Gyarapodás szakok szerint	12
3. Gyarapodás eredete	11
4. Gyarapodás módja	11
5. Nemzetközi kiadványcsere forgalom	12
6. Cserekapcsolatok	12
III. KÖNYVTÁRGÉPESÍTÉS	13
IV. FELDOLGOZÁS, KATALÓGUSÉPÍTÉS	15
1. Címleírás, osztályozás	16
2. Katalógusépités	16
V. OLVASÓSZOLGÁLAT	16
1. Könyvtár használói	18
2. Használók tudományos fokozat és foglalkozás szerinti megoszlása	18
3. Központi Olvasószolgálat használóinak megoszlása a használat módja szerint	18
4. Szolgáltatási alkalmak	19
5. Állományhasználat	19
6. Könyvtárközi kölcsönzés	19
VI. KÖNYVTÁRI ELHELYEZÉS, RAKTÁROZÁS, ÁLLOMÁNYVÉDELEM	20
1. Könyvtári elhelyezés	20
2. Raktározás	20
3. Állományvédelem	20
4. Kötészet	21
VII. INFORMÁCIÓELLÁTÁS	21
1. Számítógépes szakirodalmi információ, SCI előfizetők száma és a szolgáltatás típusai	22
2. SCI szolgáltatások előfizetési árai	23
3. SCI előfizetők főhatóság szerinti megoszlása	24
4. Kutatásszervezési dokumentáció	24
VIII. HÁLÓZATI ÉS MÓDSZERTANI MUNKA	25
1. Állomány, állománygyarapodás	26
2. Tádkönyvtárak állomány nagyság szerinti megoszlásban: állomány gyarapításra fordított összeg, személyi ellátottság	26
3. Nemzetközi kiadványcsere	28
4. Olvasó- és állományforgalom	28

5. Könyvtárközi kölcsönzés	29
IX. AKADÉMIAI LEVÉLTÁR	29
X. REPROGRÁFIA	29
1. Fototechnikai szolgáltatások	29
2. Xerox gyorsmásolat	30
XI. TUDOMÁNYOS MUNKA	30
1. Kutatási programok	31
2. Egyéni kutatások	32
3. Munkatársak publikációi, előadásai	32
4. Munkatársak tagsága, testületi tevékenysége	41
XII. KIADVÁNYTEVÉKENYSÉG	46
1. Kiadványok bibliográfiája, nyomdai teljesítmény	46
2. 1992-ben megjelent kiadványismertetések	47
XIII. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK	49
1. Együttműködési programok	49
2. Külföldi tagságok	49
3. Hagyományos könyvtári tevékenység — nemzetközi együttműködés	49
4. Külföldi kiküldetések, tanulmányutak	50
5. Külföldi látogatók	53
XIV. ALAPÍTVÁNY	53
XV. KÖNYVTÁR ÉS PROPAGANDA	54
1. A Könyvtárról megjelent cikkek, tudósítások, hivatkozások	55
XVI. GAZDÁLKODÁS	58
1. Költségvetési beszámoló	58
2. 1992. évi pénzügyi elszámolás feladatok szerint (ezer forintban)	60
XVII. AZ 1993. ÉVI PROGRAM FŐBB VONÁSAI	61

* * *

Megjegyzés

Az 1992. évi jelentés szerkezete eltér az eddigi gyakorlattól. A szöveges rész rövidebb, összefoglalóbb jellegű, s a szöveges részt közvetlenül követik a témához tartozó statisztikai táblázatok és a különböző felsorolások. Az osztályvezetők által adott eredeti osztályjelentések a szöveges részt, valamint a statisztikai részt is belecértve kötet formában, tartalomjegyzékkel ellátva megőrzésre kerülnek, amely az MTAK Igazgatóságán lesz hozzáférhető. Míg a sokszorosított jelentés a könyvtári munkafolyamatok szerint tárgyalja az intézmény munkáját, addig a bekötött, kéziratban maradt jelentés osztályonként, részletekre is kiterjedően ad számot az egyes részlegek tevékenységéről.

I. A KÖNYVTÁR IGAZGATÁSA, SZERVEZETE, SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYA

1. Igazgatás, szervezet

Az MTA Könyvtár szakmai tanácsadó szerve a *Könyvtári Bizottság*

elnök:	Ujfalussy József, akadémikus, az MTA alelnöke
titkár:	Domsa Károlyné, az MTAK mb. főigazgatóhelyettese
tagok:	Bodó Sándor, az MKM Közgyűjteményi Főosztály vezetője
	Braun Tibor, c. egyetemi tanár, a kémiai tud. doktora, az MTAK főigazgatóhelyettese
	Csapodi Csaba, c. egyetemi tanár, az irod. tud. doktora
	Endrei Walter, a történelemtudomány doktora
	Finta József, akadémikus
	Garas Klára, akadémikus
	Gáspár Rezső, akadémikus
	Harnos Zsolt, a matematikai tudomány doktora
	Marton János, a biológiai tudomány (informatika) kandidátusa
	Márta Ferenc, akadémikus
	Rózsa György, c. egyetemi tanár, a közgazdaságtudomány (informatika) doktora, az MTAK főigazgatója
	Tárnai Andor, akadémikus
	Vámos Tibor, akadémikus
	Vekkerdi László, az MTAK tudományos tanácsadója

Az MTA Könyvtár főigazgatója: Dr. Rózsa György, a közgazdaságtudomány (informatika) doktora, c. egyetemi tanár /ELTE/BTK/.

Az MTA Könyvtár főigazgatóhelyettesei: Dr. Braun Tibor a kémiai tud. doktora, c. egyetemi tanár /ELTE/TTK/ és Dr. Domsa Károlyné mb. főigazgatóhelyettes.

A Könyvtár szervezete:

1) Főigazgatói Titkárság

— Könyvtárgépesítési Titkárság és Számítóközpont
vezetője: Bánhegyi Zsolt

— Hálózati és Módszertani Szolgálat
vezetője: Mokányiné Nagy Katalin, a nyelvtud. kandidátusa

— Személyzeti nyilvántartás

(Külföldi és belföldi látogatások, Könyvtári Bizottság, alapítványi ügyek)

2) Szerzeményezési Osztály

vezetője: Murányi Lajos

3) Nemzetközi Csereszolgálat

vezetője: Domsa Károlyné

4) Bibliográfiai Lefró és Katalógusszerkesztő Osztály

vezetője: Gáspárné Monostori Judit

5) Szakozó Osztály

vezetője: Darabos Pál

6) Olvasószolgálati Főosztály

vezetője: Vitályos László

— Központi Olvasószolgálati Osztály
vezetője: Pétervári Lászlóné

— Törökbálinti Raktár
vezetője: Bacskó Antal

— Könyvkötészeti Csoport
vezetője: Tódor Katalin

— Gyorsmásoló Csoport
vezetője: Tárcsai Mihályné

7) Folyóirattár

vezetője: Büky Béláné

8) Tájékoztatói és Bibliográfiai Osztály

vezetője: Fekete Gézné

— Sokszorosító Csoport
vezetője: Szondi Károly

9) Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

vezetője: Fülöpné Csanak Dóra, az irodalomtud. kandidátusa

— Kézirattár
vezetője: Fülöpné Csanak Dóra

— Régi Könyvek Gyűjteménye
vezetője: Ritoók Zsigmondné

- 10) Keleti Gyűjtemény
vezetője: Apor Éva, az irodalomtud. kandidátusa
- 11) Akadémiai Levéltár
mb. vezetője: Hay Diana
- 12) Mikrofilmtár és Fotolaboratórium
vezetője: Tőkés László
- 13) Informatikai Igazgatóság
— Számítógépes Adatbázisok Osztálya
vezetője: Klein Ágnes
— Tudományelemzési Osztály
vezetője: Schubert András
- 14) Gazdasági Hivatal
vezetője: (Lajtai János), 1992. nov. 1-től Czeglédi Katalin (mb.)
— Pénzügyi Csoport
vezetője: Czeglédi Katalin
— Számviteli Csoport
vezetője: Pásztor Lajosné
— Bér- és Munkügyi Csoport
vezetője: Koronváry Miklósné
— Üzemeltetési Csoport
mb. vezetője: Barabás Ignác

A Könyvtár adminisztratív keretébe tartozik:

- 15) Lukács Archívum
vezetője: Sziklay László igazgató

A könyvtári felügyelet:

A főigazgató közvetlen irányítja a Titkárság munkáját, felügyeli a különgyűjteményeket (9,10,11,12. pont alattiak és adminisztratív vonatkozásban a 15. pont alattiit), továbbá mellérendelt vezetők a főigazgatóhelyettes, az mb. főigazgatóhelyettes, a gazdasági igazgató.

Az mb. főigazgatóhelyettes felügyeli a közvetlen könyvtári tevékenységet folytató osztályokat (2—8. pont alattiak), a főigazgatóhelyettes közvetlenül irányítja az Informatikai igazgatóságot (13. pont) és a főigazgató által delegált egyéb munkákat felügyeli. A Gazdasági Hivatal igazgatója közvetlenül irányítja és vezeti a 14. pont alatti Hivatal tevékenységét.

2. Létszám

	főfoglalkozásúak			összesen fő
	állandó		Inf. Igazg.	
	Könyvtár	Magy. kort.		
1992. jan. 1-én a létszám:	151	1	8	160
évközi belépés, átsorolás	6		10	16
évközi kilépés	21		2	23
1992. dec. 31-én a zárólétszám:	136	1	16	153
Részfoglalkozásúak munkaóra alapján visszaszámított létszáma 1992. dec. 31.	17			17
Részfoglalkozásúak tényleges létszáma	33			33

3. Végzettség, szakképzettség

(1992. dec. 31-én állományban lévő főfoglalkozásúak)

Tudományos fokozat, iskolai végzettség	1991	1992
tud. doktora	3	3
kandidátus	5	4
egyetemi, főiskolai végzettség	93	92
középiskolai végzettség	40	38
alsófokú iskolai végzettség	27	23
Könyvtárosi szakképzettség:		
felsőfokú szakképzettség	39	39
középfokú szakképzettség	7	7
Szakképzésben résztvevők		
egyetemi képzésben (könyvtári szakon)	1	—
felsőfokú iskolai képzésben	—	1
középfokú könyvtárosképzésben	—	—

4. Bérezés, jutalmazás

Nyelvpótlékot kapott (újonnan)	1fő	
1 főre jutó havi átlagbér:		
főfoglalkozásúak		22.199 Ft/hó
nyugdíjasok		8.716 Ft/hó
mellékfoglalkozásúak		5.417 Ft/hó
13. havi fizetés átlaga		24.247 Ft/fő
Törzsgárda jutalom (16 fő)		114.000 Ft
Jubileumi jutalomban részesült	3fő	

II. ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS, KIADVÁNYCSERE

A piacgazdaságra való áttérés nehézségei, a könyv- és folyóiratárak rohamos növekedése, az amúgyis szűkülő költségvetési keret vásárlóértékének csökkenése közepette jelentős erőfeszítések árán próbált az intézmény a kívánt állománygyarapító feladatának eleget tenni.

Az 1992. évi gyarapodási egységek száma (L. II/1.) mintegy 2.000 tétellel csökkent, esett a beszerzett könyv és kézirat egységek száma, a folyóiratoké szinten maradt, a mikrofilm tételszáma nőtt. A gyarapodás szakok szerinti megoszlása (L. II/2.) a tematikai variáltság mellett a megszo- kott arányokat mutatja.

A könyv és folyóirat gyarapítás módját illetően a *vétel* volt az egyik meghatározója a szerzemé- nyezési munkának. Külön kiemelést érdemel a folyóiratok vétel útján való beszerzés gyakorlatá- ban történt változás. 1992-ben a Könyvtár teljes folyóiratrendelése a holland Swets és Zeitlinger cégen keresztül bonyolódott. Az egy éves tapasztalat alapján elmondható, hogy a cég minden szempontból korrekt, megbízható üzleti partnernek bizonyult, a Kultúrával folytatott több évtize- des meddő vita helyett, a szellemi energia a folyóirat-szerzeményezés elvi kérdéseire, színvonalá- nak emelésére volt fordítható. Továbbá minőségi változást hozott a folyóiratok nyilvántartásában, hogy az előfizetéssel együtt, ingyenes szolgáltatásként, hozzájuthat az intézmény a mintegy 130.000 naprakész információt tartalmazó Swets adatbázishoz.

A könyvbeszerzés vonatkozásában is voltak tájékozódó lépések nyugati terjesztési cégek irá- nyában, eddig konkrét megbízásokra csak a Minerva (Bécs), a Springer Hungarica és a Kubon és Sagner (München) céggel kapcsolatban került sor.

A vétel mellett a beszerzés alappilléreként funkcionált a *nemzetközi kiadványcsere*. A könyvek- nek 37,2%-a, a folyóiratoknak 59%-a került az év folyamán csere útján állományba. Jóllehet e jelentős beszerzési forrás sem volt mentes a problémáktól. A partnerekkel a dollárelszámolásra való áttérés, az inflációs hatás, az adott folyóiratok megszűnése külföldön és belföldön, különösen a közép-kelet európai vonatkozásban, az akadémiai aktáknak mint legfontosabb cserealapnak rendszertelen megjelenése vagy megszűnése, továbbá ezidáig az Akadémiai Kiadó által kiadott és terjesztett folyóiratok jelentős részének más kiadókhöz való átkerülése negatív következmények- kel járt, fluktuációt eredményezett a kapcsolatokban. A partnerkapcsolatok felülvizsgálása, a kar- dex revíziós munka elvégzése során, részben a partnerek kívánságára, részben saját profiltisztítási szándékkal, gazdaságossági megfontolásból 76 partnerrel megszűnt a cserekapcsolat, míg 25 új partnerrel történt cseremegállapodás. A cserében küldött ill. érkezett kiadványok számszerű ada- tait a II/5. pont tartalmazza. Az előző évihez képest a cserébe érkezett könyvek számánál van ezres negatív eltérés, de megjegyzendő, hogy mintegy 1.000, még 1992-ben beérkezett kötet könyvet időhiány miatt a Szerzeményezési Osztály nem tudott fogadni. A 72 állam 1457 intézményével folytatott cserekapcsolatok részleteire a II/6. pont tér ki.

A magyar könyvek szerzeményezése a *kötelesspéldány* szolgáltatásra alapult, leginkább csak belföldi kézikönyvek esetében került sor vásárlásra. Nem elhanyagolható segítséget jelentettek — különösen a könyvbeszerzés területén — az egyes alapítványok és intézmények *ajándékai*, mint pl. a Soros-, a Volkswagen-, a Sabre- alapítvány, a Japan Foundation, a Budapesti Francia Intézet, a bruxellesi Ministère de la Communauté Française, az International Book Bank és mások könyva- jándékai.

A gyarapodás módjára vonatkozó részletes számszerű adatokkal a II/4. pont tájékoztat.

Az állomány teljességének érdekében a szerzeményezési munka elengedhetetlen tartozékaként folytatódott a *reklamáló munka*, mely a vétel és csere, a könyv és folyóirat vonatkozásában egya- ránt jelentős erőfeszítést kívánt, s mindennek ellenére az eredmény csak részlegesen mutatkozott meg.

1992-ben is folyamatosan került sor a *duplum- és fölőspéldány* kiajánlására. 6 jegyzéken 2508 kötet került kiajánlásra, s az anyagnak mintegy felére tartottak igényt a partnerek.

A könyv- és folyóirat alapgyűjtemény állománygyarapítási munkájához kapcsolódik a *külön-gyűjtemények* állományfejlesztési tevékenysége.

A *Kézirattár* jelentős hagyatékokhoz, levelezésekhez jutott (pl. Bernáth Aurél, Csengery János, Mályusz Elemér, Oltványi Imre, Sándor László) vásárlás útján. Ajándékként került állományba többek között Aczél György, Ferenczy Endre, Hajdú Lajos hagyatéka, s különböző egyéb levelezéstörödékek, naplók. A Bolyai kéziratos hagyatékok mikrofilm anyaga papírmásolat formájában került a Kézirattár állományába. A Régi Könyvek Gyűjteményének kiemelkedő vásárlásai (pl. Vergilius Polydorus: *De rerum inventoribus*. Basel, 1532. — Platon: *Opera*. Basel, 1561.) mellett ajándékként került állományba a Hatvany-könyvtárnak a korábbi átvétel utáni gyarapodása.

A *Keleti Gyűjteményben* az évi gyarapodás elérte a megszokott átlagot.

A *Mikrofilmtár* jelentősebb beszerzései: vásárlás útján Hugo Blotius kéziratok mikrofilmen az ÖNB-től, ajándékként 13 kéziratos, erdélyi könyvtárakban őrzött mű mikrofilmjét. 300 cserébe érkezett francia disszertáció mikrofilmje került feldolgozásra. Az akadémikus portrégyűjtemény 12 felvétellel gyarapodott.

A hagyományos állományt különböző, egyre bővülő, számítógépes adatbázisok, lézercsontkai lemezek információs anyaga teszi teljesebbé. Ez év folyamán vétel útján a CD-ROM gyűjtemény az INIS, a PASCAL és az Analytical Abstracts adatbázisokkal bővült.

A Könyvtár nem kis erőfeszítésekkel beszerzéseit megközelítőleg az előző évi színvonalon tudta tartani. Az állománygyarapításra fordított összeg meghaladta a 46 millió forintot. (L. XVI/1.)

1. Évi gyarapodás, állomány 1992. dec. 31-én

Dokumentum	állomány 1991. XII. 31-én	1991. évi gyara- podás	1992. évi gyara- podás	Törlés	állomány 1992. XII. 31-én
könyv	1 016 575	12 206	11 308	36	1 027 847
periodika (köt)	295 776	5 446	5 332	4	301 104
kézirat	606 437	7 586	6 607	—	613 044
mikrofilm	22 820	380	520		23 340
	1 941 608	25 618	23 767	40	1 965 335

2. Gyarapodás szakok szerint

L. 12. p.

3. Gyarapodás eredete (egység)

	Magyarország		Külföld		Összesen	
	1991	1992	1991	1992	1991	1992
könyv	3 518	3 652	8 688	7 656	12 206	11 308
periodika (köt.)	719	683	4 727	4 649	5 446	5 332
kézirat	6 000	5 741	1 586	866	7 586	6 607
mikrofilm	373	202	7	318	380	520
összesen	10 610	10 278	15 008	13 489	25 618	23 767

4. Gyarapodás módja (egységek száma csökkenés nélkül)

	könyv		periodika		kézirat		mikrofilm		összesen	
	1991	1992	1991	1992	1991	1992	1991	1992	1991	1992
vétel	2 388	2 638	1 100	1 233	5 200	4 600	25	17	8 713	8 488
csere	5 172	4 211	3 497	3 241	—	—	6	300	8 675	7 752
kötelempéldány	3 070	3 182	550	566	—	—	—	—	3 620	3 748
ajándék	1 269	1 043	299	292	2 386	2 007	2	13	3 956	3 355
akad. kiadvány	304	229	—	—	—	—	—	—	304	229
saját előállítás	3	5	—	—	—	—	347	190	350	195
összesen	12 206	11 308	5 446	5 332	7 586	6 607	380	520	25 618	23 767

2. Gyarapodás szakok szerint %

Szakcsoport	könyv		periodika	
	1991	1992	1991	1992
001 tudományszervezés	0,02	0,38	—	—
0.2 általános művek, vallástörténet	6,1	6,6	12,2	12,0
1 filozófia, pszichológia	5,3	5,22	2,6	4,5
3 társadalomtudományok	7,4	9,1	11,4	9,4
5 természettudományok	12,0	8,7	26,7	29,2
6 alkalmazott tudományok	3,9	4,0	5,9	5,6
7 művészetek	2,98	2,7	2,7	2,3
80 nyelvtudományok	11,2	10,3	13,9	11,0
809 orientalisztika	7,1	8,4	7,8	8,1
82 irodalomtudomány, szépirodalom	26,9	26,9	9,2	8,3
9 földrajz, régészet, történettudomány	17,1	17,7	7,6	9,6
	100,0	100,0	100,0	100,0

5. Nemzetközi kiadványcsere forgalom

Kiadvány fajta	Küldött		Érkezett	
	1991	1992	1991	1992
könyv	3 823	3 951	6 790	5 338
periodika	6 431	5 688	3 888	3 474
mikrofilm	7	59	6	300

* kötet, évfolyam, ill. mű

6. Cserekapcsolatok

1991-ben 70 állam 1508 intézményével

1992-ben 72 állam 1457 intézményével

Európa

33 állam, 1062 intézmény

Albánia	2	Jugoszlávia	33
Anglia	62	Lengyelország	78
Ausztria	49	Lettország	3
Belgium	44	Litvánia	2
Bosznia-Hercegovina	9	Luxemburg	3
Bulgária	7	Málta	1
Csehszlovákia	39	Németország	151
Dánia	13	Norvégia	10
Észtország	6	Olaszország	136
FÁK	59	Portugália	7
Finnország	26	Románia	39
Franciaország	81	Spanyolország	68
Görögország	11	Svájc	31
Hollandia	19	Svédország	29
Horvátország	28	Szlovénia	5
Írország	5	Vatikán	3
Izland	3		

Ázsia

19 állam, 172 intézmény

Ciprus	1	Libanon	1
India	19	Mongólia	2
Irak	2	Omán	1
Irán	5	Szingapúr	2
Izrael	11	SzírIA	4
Japán	93	Tajvan	1
JordánIA	1	Thaiföld	1
Kína	4	Törökország	15
Koreai Közt.	5	Vietnami DK	2
Koreai NDK	2		

Afrika

7 állam, 16 intézmény

Dél-Afrikai Közt.	6	TanzánIA	1
Egyiptom	2	Tunézia	3
Marokkó	1	Zimbabwe	2
Nigéria	1		

Amerika

11 állam, 186 intézmény

Argentína	6	Kuba	8
Brazília	7	Mexico	2
Chile	4	Peru	2
Costa Rica	1	USA	126
Kanada	18	Venezuela	7
Kolumbia	5		

Ausztrália, ÓceánIA

2 állam, 21 intézmény

Ausztrália	18		
Új-Zéland	3		

III. KÖNYVTÁRGÉPESÍTÉS

A gyűjtemény építésével együtt külön hangsúlyos helyet kapott a Könyvtár programjában a gépésítési munka, melynek területén alapvető jelentőségű változások történtek. A korábban az IBM géphez kapcsolódott rendszert, a Dobis/Libis bevezetését a Könyvtár a felmerült nehézségek miatt menet közben felfüggesztette. Újabb fejlesztésű, rugalmasabb, az akadémiai könyvtári célok-

ra alkalmasabbnak mutakozó integrált rendszert keresett. Alapos felmérő munka után döntés született a jeruzsálemi Hebrew University által kifejlesztett, a Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtárában már működő, rugalmas, könyvtáros és olvasó-barát, bővíthető, átjárható Aleph rendszer megvételére. A szerződés kötésre 1992. áprilisában került sor az Aleph rendszer forgalmazójával, a tel-avivi Ex Libris céggel, majd májusban a rendszer hardware-jét szolgáltató Digital Equipment Hungary Kft-vel. A gépesítési munkák szervezésére megalakult a Számítógépes Titkárság egy „systems librarian” vezetésével.

Az Aleph program installációját eddig 3 négynapos szeminárium vezette be, az Ex Libris tel-avivi munkatársa tartott a rendszerről bevezető konzultációt, majd a továbbiakban az egyes osztályokra ill. munkafolyamatokra specializálódott a tanfolyam. Az Aleph tréning keretében két vezető munkatárnak lehetősége nyílt, hogy a tel-avivi Ex Libris cég oktatási bemutatóján részt vegyen.

A Számítógépes Titkárság karöltve a gépesítési munkabizottsággal megkezdte a program indítását: a munkatársak betanítását, az egyes konkrét munkafázisoknál adódó problémák regisztrálását, s ezeknek a problémáknak a forgalmazó cég bevonásával, megkeresni a megoldását. A Könyvtár sajátos igényeinek a számítógép lehetőségeivel való összehangolása jegyében került sor a könyv útjának, a feldolgozás részletes munkamenetének a kialakítására.

A könyvtárgépesítési program eddig elért eredményei között említhető, hogy a szerzeményezési modul kialakításával megkezdődhetett a rendelések gépre vitele, majd az új szerzemények leltározása, kezdetben párhuzamosan hagyományos és gépi úton, majd végleges átállással a gépi feldolgozásra. A szerzeményezési munka gépesítésének belső szabályait részletesen kidolgozott útmutató foglalja össze.

A gépesítési program kulcsfontosságú része a számítógépes feldolgozó munka megszervezése, beindítása volt. Elkészült e munkafázisra vonatkozó házi szabályzat, a begyakorlási időszak után, október folyamán megkezdődött a számítógépen való címlefrás, ami még nem gondoktól mentes, a menetközben adódó különböző problémák miatt. A katalógusépités vonatkozásában egyelőre biztonsági okokból továbbépül a cédulakatalógus is, párhuzamosan a gépi nyilvántartással.

Az 1986 utáni, nemzetközi szabványon alapuló betűrendes katalógus anyagának rögzítésére (mintegy 80 ezer tétel) szerződést kötött a Könyvtár a Mini-Multi kft-vel. Ennek a retrospektív konverzióknak a során a múlt évben mintegy 30.000 1986 utáni bibliográfiai rekord került betáplálásra. Az év végével megkezdődött a munka tesztelése.

A szakozás vonatkozásában a gépesítéssel összefüggésben az a megoldás látszott ésszerűnek, hogy az ETO tárgymutatóját (ennek betáplálására 1993-ban kerül sor), valamint a már meglévő, házi tárgyszógyűjtemény (mintegy 14 ezer fogalom) kerüljön be az Aleph rendszerbe, ami hierarchikus és rugalmas kiegészítő keresési lehetőséget ad a tájékozódáshoz.

Folyamatosan napirenden volt több komplex probléma, mint pl. az OSZK-beli Nemzeti Periodika Adatbázis on-line elérése, a Kézirattár anyagának az Aleph-ben való elérhetősége, az Olvasószolgálattal kapcsolatos munkafolyamatok rendszerbe való bekapcsolásának előkészítése.

Elkészült a 14.000 tételből álló, gépi úton feldolgozott kandidátusi és doktori disszertáció katalógus (az IIFP támogatásával), amely az Aleph egy külön bázisában használható, meghatározott csatornán (X 25) keresztül on-line üzemmódban is hozzáférhető. A katalógus még kiegészítésre szorul.

A program szellemi részével párhuzamosan folyt a szükséges gépi eszközök beszerzése, valamint a műszaki, technikai feltételek megteremtése.

IV. FELDOLGOZÁS, KATALÓGUSÉPÍTÉS

Feldolgozás

A feldolgozó munka a gépesítés előkészítésének, begyakorlásának, a számítógépes feldolgozás beindításának jegyében folyt. Ami azt jelentette, hogy az új program mellett a hagyományos feladatokat is el kellett látni, a munka egyes azonos fázisait párhuzamosan hagyományos és gépi úton is el kellett végezni. Nagyobb mennyiségű kötelesepéldány könyvanyagot is feldolgoztak visszame-nőlegesen, mivel az OSZK nem tudta szállítani a címfelvételeket.

A könyvanyag katalogizálásának ütemével lépést tartott a szakozó munka, kísérleti jelleggel tárgyszavazással párosított ETO osztályozás folyt, melynek tapasztalatai alapján kerül sor a végleges megoldásra az adatok Aleph rendszerbe való bevitelére.

A folyóiratok feldolgozása során folytatódott a kurrens és a retrospektív anyag feldolgozása, az NPA adatszolgáltatással (kb. 4.500 adatlap) kapcsolatos adatlapok kitöltése, melynek munkaköri kötelezettségként való ellátása részben egyéb rutinmunkák (szakozás, duplumjegyzék, köttetés) rovására történt. Szakértői tevékenység keretében hozzájárult az intézmény az OSZK KFKC gon-dozásában készülő országos kiadvány a „Külföldi Időszaki Kiadványok a Magyar Könyvtárakban” szerkesztése során felmerült problémák megoldásához.

A Kézirattárban befejeződött a Bisztray-, a Horváth Barna-, a Menczer Béli-, a Móricz Mik-lós-, a Várkonyi H. Dezső-hagyaték feldolgozása, továbbá különböző készütségi fokban foglalkoz-tak a Bárczy Géza-, Erdei Ferenc-, Pilinszky János- és Sötér István-hagyatékkal. A Régi Könyvek Gyűjteményében megtörtént a Hatvány-könyvtár feldolgozása és folytatódott az ósnyomtatványok analitikus címléírása.

A Keleti Gyűjtemény feldolgozó munkáját csökkentette a költözéssel járó elfoglaltság. Megol-datlan továbbra is a címléírás revíziója.

Valamennyi részlegre kiterjedő feldolgozó munka számszerű adatairól a IV/1. táblázat ad rész-letezést.

Katalógusépítés

A katalóguséptő munka, párhuzamban a feldolgozással valamennyi részlegben a szokásos eredménnyel zárult, a katalóguscédulák sokszorosításának valamint besorolásának statisztikáját a IV/2. táblázat összegzi. A betűrendes katalógus új szekrényekkel bővült, s ennek megfelelően került sor a katalógussal kapcsolatos szerkesztési munkákra.

A gépesítési programmal összefüggésben megindult az 1986 utáni betűrendes katalógus anya-gának géprevitelére külső vállalkozásban (L. III. fejezet). Ennek a műveletnek az előkészítéséhez az őrlap katalógus teljes átnézésére, kiválogatására, xeroxozásra való előkészítésére, valamint az egyes bibliográfiai tételek adatainak az őrlapmásokon való előzetes kódolására volt szükség. Rendszeres egyeztető munka folyt a külső cég képviselője és a Könyvtár munkatársai között, az ellenőrzés során tapasztalt problémák megoldására. További feladat e téren a már gépre vitt anyagnak az Aleph rendszerbe való áttöltése, az anyag teljes revíziója, javítása és az egyes rekor-dok kiegészítése.

1. Címleírás, osztályozás

	címleírás		osztályozás	
	1991	1992	1991	1992
modern könyv (mű)	12 099	7 856	11 551	8 107
periodika (féle)	175	349	175	100
keleti könyv (mű)	1 100	900	1 100	900
keleti periodika	17	9	—	—
kézirat (db)	7 586	6 607	—	—
régi könyv (mű)	683	577	—	—
mikrofilm (mű)	380	320+202	—	—
periodikák retrospektív feldolg. (köt.)	1 326	1 339	—	—

2. Katalógusépítés

katalóguscédulák

	sokszorosítása		gépelése	
	1991	1992	1991	1992
modern könyv	275 346	176 396	5 167	3 406
periodika	—	—	956	781
kézirat	—	—	2 203	2 812
régi könyv	—	8 380	—	—
mikrofilm	1 700	1 760	344	340

Katalóguscédulák besorolása

	1991	1992
központi könyvkatalógusokba	108 051	71 154
központi szakkatalógusokba	28 116	34 749
központi periodikakatalógusokba	956	781
kézirat-katalógusokba	4 500	6 171
régi könyvkatalógusokba	—	8 380
keleti betűrendes katalógusba	3 200	4 590
mikrofilm katalógusba	1 700	1 760

V. OLVASÓSZOLGÁLAT

Az olvasóforgalom statisztikai adataiban az új épület adta lehetőségek bővülése tükröződik. A kutatókönyvtár jelleget megtartásával az intézmény célkitűzése volt az olvasók körének a bővítése, különös tekintettel az egyetemi oktatás területén. Ez jelentős mértékben megtörtént.

Ezzel összefüggésben megjegyzendő, hogy az MKM hivatalosan értesítette az MTA főtítkárárt, hogy az Akadémia Könyvtára együtt sorol az egyetemi könyvtárakkal Világbank-pénzügyi tranzakció keretében.

Nőtt az olvasóforgalom, a beiratkozott olvasók száma (L. V/1.). Ugyancsak emelkedett a napi jeggyel ill. az egy évnél rövidebb határidejű látogatójeggyel olvasók száma. Ez utóbbi olvasói kategóriának mintegy felét az egyetemi és főiskolai hallgatók tették ki. A hallgatók számának növekedésében szerepük van az új oktatási létesítményeknek (pl. Pázmány Péter Katolikus Egyetem stb.) saját könyvtáruk nem lévén. Bevezetésre került biztonsági megfontolásból a napi olvasójegyek kiadásának naplóba rögzítése.

A használók tudományos fokozat ill. foglalkozás szerinti megoszlása (L. V/2. és V/3.) a sokévi átlag szerint alakult, de az egyetemi hallgatók vonatkozásában valamennyi olvasószolgálatnál tekintélyesen nőtt a számuk.

A központi olvasószolgálatnál a helybenolvasás vonatkozásában a többi olvasóhoz viszonyított százalékarányuk a következő növekedést mutatja: 1990-ben 47%, 1991-ben 57%, 1992-ben 63%. A helybenolvasók számának emelkedése egyidejűleg azt is jelentette, hogy a megnövekedett szolgáltatási alkalmakkal (L. V/4.) fokozott állományhasználat (L. V/5.) járt együtt.

A feltüntetett állományhasználati adatok csak a kéréslapokon kért anyagot regisztrálják, nem veszik számba a különböző részlegeknél lévő kézi és segédkönyvtárak, a kurrens folyóiratok szabadpolcos használatát, a SCI kötetek igénybevételét, a CD-ROM használatát, a Levéltár anyagforgalmát. Továbbá nem került regisztrálásra a belső munkafolyamatok során igénybevett állományhasználat (akadémikus bibliográfia, kutatásszervezési dokumentáció, tájékoztatási és referenz munka stb.). Ezeknek az adatoknak egy részét csak becslés alapján lehet megközelítőleg megállapítani, de szükséges a jelenlegi statisztikai nyilvántartás megváltoztatása, mivel más könyvtárak (így pl. az OSZK az állományhasználatot és forgalmat bővebb és becslési kritériumok szerint tartja nyilván.) Így az MTAK statisztikában a helyben használt mintegy 130.000 egység, valójában ennek a számnak a többszöröse. Így módon az MTAK nyilvántartása mind a saját, mind az országos nyilvántartás szempontjából megtevesztésre alkalmas. Kezdeményezni fogjuk a nyilvántartási módszer egységesítését az MKM-nél.

Az egyetemi hallgatók által igényelt irodalom gyakran a kötelező irodalomra, azaz gyakran azonos könyvekre irányulnak. A Könyvtár azonban egy példányos, és ily módon nő a ki nem elégített kérések száma. Ugyanakkor a tapasztalatok azt mutatják, hogy a kvalifikált kutatók igényeinek a teljesítését a hallgatói használat nem zavarja.

A kölcsönzés, a nemzetközi kölcsönzés adataiban (L. V/6.) lényeges változás nem történt az előző évihez képest. A kölcsönzések reklamálása, a tartozások behajtása, kinyomozása a szorgalmazások ellenére sem vezetett teljesskörű eredményre.

Az egyetemek továbbképzési, minősítési feladatkörének bővülése, az Akadémiai Könyvtár hozzájárulását igényli szolgáltatásain keresztül a kutatási lehetőséghez, oktatáshoz, tudósképzéshez. A helybenolvasás mellett kiterjedt az igény további egyetemi rétegek részéről a kölcsönzés igénybevételére. Ugyancsak ilyen kéréssel fordult a Könyvtárhoz a „Láthatatlan Kollégium” és az új Széchenyi Akadémia. A kölcsönzési lehetőség kiterjesztése megfontolás tárgya, s a kölcsönzési joggal rendelkezők, valamint a kölcsönözhető művek körének szabályozása még az érdekelt felek közötti megállapodás függvénye.

1. Könyvtár használói (fő)

	1991	1992
Befiratkozott olvasók száma	8 036	8 625
ebből napijegy	1 800	2 702
ebből kézirattár	606	667

2. Használók tudományos fokozat és foglalkozás szerinti megoszlása %

	Kp.Olvasószolgálat		Folyóíráttár		Kézirattár	
	1991	1992	1991	1992	1991	1992
MTA rendes és levelező tagja	1,4	0,99	0,4	0,8	0,3	0,5
egyetemi tanár, tudományok doktora, kandidátus	16,4	14,64	7,6	7,1	11,9	11,7
egyetemi oktató (docens, adjunktus, tanársegéd)	8,5	8,75	8,2	7,9	12,4	12,3
tudományos kutató, aspiráns	18,3	16,33	19,5	17,2	19,9	18,2
nem főfoglalkozású kutatók (orvos, mérnök, szerkesztő, könyvtáros stb.)	19,1	17,29	44,6	41,5	27,2	24,7
egyetemi hallgató	33,2	39,72	17,7	23,4	17,5	20,2
egyéb	3,1	2,28	2,0	2,1	10,8	12,4
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3. Központi Olvasószolgálat használóinak megoszlása a használat módja szerint %

	Helyben	Kölcsön
akadémikus	0,32	2,13
tudományok doktora	0,69	9,20
kandidátus	1,39	26,85
egyetemi oktató	6,53	12,53
tudományos kutató	8,11	11,11
ösztöndíjas	4,85	10,99
nem főfogl. kutató	11,18	2,43
könyvtáros	1,71	22,39
egyéb	2,22	2,37
egyetemi hallgató	63,0	—
	100%	100%

4. Szolgáltatási alkalmak

Dokumentumfajta	helybenolvasás		kölcsönzés		összesen	
	1991	1992	1991	1992	1991	1992
modern könyv	11 972	15 365*	11 159	12 306	23 131	27 671
periodika	4 774	5 396*	326	252	5 100	5 648
kézirat, régi könyv	1 541	1 582	26	26**	1 567	1 608
keleti könyv, kézirat, periodika	2 500	2 102	445	595	2 945	2 697
mikrofilm	111	140	—	3	111	143
	20 898	24 585	11 956	13 182	32 854	37 767

* Könyv xeroxoztatási alkalmak száma 581

fotózási alkalmak száma 21

* Periodika xeroxoztatási alkalmak száma 4.200

fotózási alkalmak száma 10

** xeroxoztatási alkalmak száma 174

fotózási alkalmak száma 76

5. Állományhasználat
(egység)

Dokumentumfajta	helybenolvasás		kölcsönzés		összesen	
	1991	1992	1991	1992	1991	1992
modern könyv	27 062	33 531*	13 093	14 522	40 155	48 053
periodika	40 022	44 102	686	546	40 708	44 648
kézirat, régi könyv	39 220	43 825	84	293**	39 304	44 118
keleti könyv, kézirat, periodika	10 341	8 059	889	910	11 230	8 969
mikrofilm	223	253	—	3	223	256
	116 868	129 770	14 752	16 274	131 620	146 044

* Könyv xeroxoztatási egység száma 581

fotózási egység száma 21

* Periodika xeroxoztatási alkalmak száma 4.200

fotózási alkalmak száma 10

** fotózási egység 541

xeroxoztatási oldal 9 856

6. Könyvtárközi kölcsönzés

	kölcsönadás		kölcsönvétel	
	1991	1992	1991	1992
belföldi viszonylatban	1 343	1 570	22	19
külföldi viszonylatban	44	43	123	112
	1 387	1 613	145	131

VI. KÖNYVTÁRI ELHELYEZÉS, RAKTÁROZÁS, ÁLLOMÁNYVÉDELEM

1. Könyvtári elhelyezés

1992-ben befejeződött az akadémiai palota felújításának első üteme, amely kedvező változást jelentett a Keleti Gyűjtemény, valamint a Mikrofilm- és Fotolaboratórium elhelyezésében. Visszakerült mindkét részleg az eredeti helyére, a kibővített alapterület javította a munkakörülményeket és a szolgáltatási lehetőségeket. A volt büfé helyisége csatlakozik újra a Keleti Gyűjteményhez, ahol a feldolgozó munka folyik, elkülönítve az olvasóteremtől. Az Akadémia-utcai fronton pedig egy kisebb szoba áll újonnan az osztály rendelkezésére a Scheiber-könyvtár felállításához.

A Mikrofilm- és Fotolaboratórium régi helyén, az Akadémia-utcai fronton kapott korszerű elhelyezést. A megnövekedett alapterület egy önálló olvasóterem megnyitására és kulturált munkakörülményekre adott lehetőséget.

2. Raktározás

Mindezek a pozitívumok mellett azonban a rekonstrukció folytatásával problémák jelentkeztek az amúgy is nehézségekkel küzdő raktározásban. Az építkezés miatt ki kellett üríteni a Dunaparti átmeneti raktárt, ill. a pinceraktárt. Az érintett keleti anyagnak és a TMB iratanyagának a palotában való raktározására nem volt mód, így házon kívül kellett helyet biztosítani. Két számításba jöhető megoldás kínálkozott, a törökbálinti ill. az Újpesti rakparti raktár. A törökbálinti raktár csak úgy volt képes ennek a nagy mennyiségű anyagnak a befogadására, hogy mintegy 60.000 polcméternyi anyagot megmozgatva, a kevésbé használt különböző kiadvány és levéltári anyagokat az Újpesti rakparti raktárba telepítette, helyet adva a levéltári TMB anyagnak és a Keleti Könyvtár könyv- és folyóirat anyaga nagy részének. Az Újpesti rakparti raktár körülményei meglehetősen szerények, működtetése az Olvasószolgálati Főosztály felügyelete alá került.

A palota rekonstrukció új szakaszának a megkezdése raktározási szempontból a Kézirattárat is érintette, különböző állományrészeket kellett házon belül átcsoportosítani, majd a rakparti csőtörés miatt kényszerültek anyagmozgatásra.

A raktárköltözéseket megelőzően egy akció keretében került sor a régi akadémiai kiadványok tartálékanyaga, valamint a könyvtári kiadványok főlépélményainak a kedvezményes árusítására a Könyvtár munkatársai számára, s ezzel is raktári hely szabadult fel további felhasználásra.

3. Állományvédelem

A Kézirattár anyagából elkészült 3 kódex, 2 pergamen oklevél, 76 kézirat, 4 kép és 10 kötet XVI. századi könyv restaurálása, míg a Keleti Gyűjteményben nyolc kézirat és egy török ősnymtatvány restaurálására volt mód.

Folytatódott az állományvédelmi mikrofilmzés, ennek során a Kézirattár, a Levéltár anyagain kívül egyetemi könyvtári kéziratok is mikrofilmre kerültek és elkezdődött a Lukács Archívum kéziratainak a mikrofilmzése is.

4. Kötészet

Nélkülözhetetlen állományvédelmi munka a kötészeti tevékenység. A rendelkezésre álló anyagi lehetőségek keretein belül a segédkönyvtári ill. a raktári anyagokból elvégzett kötés, valamint egyéb kötészeti munkák számszerű adatait az alábbi táblázat foglalja össze:

	könyvtár számára	akadémiai szervek számára
kötés		
— ragasztott	4 508 kötet	289 kötet
— fűzött	1 012 db	
— aranyozott bőr	38"	
doboz, téka, mappa	550"	
számozás	12 700 "	
napló	20"	
név és tábla aranyozás	500"	
disszertáció számonyomás	700"	
laminálás	500"	
restaurálás	7 kötet	

VII. INFORMÁCIÓELLÁTÁS

A Könyvtár gazdag gyűjteményeire támaszkodva tölti be az információs központ szerepét, biztosítja a felhasználóknak a sokrétű információellátást.

Hagyományos tájékoztatás, kutatásszervezési dokumentáció

A hagyományos tájékoztató munka keretében a Bibliográfiai Osztály az akadémiai és egyéb belföldi és külföldi kéréseknek megfelelően adott bibliográfiai összeállításokat, végzett irodalomkutatást és válaszolta meg a feltett kérdéseket, illetve konzultációk formájában adott megfelelő információkat. A központi olvasószolgálat elsősorban az olvasóteremben megforduló látogatók referenz kérdéseit válaszolta meg, s adott felvilágosítást könyvtárhasználati kérdésekben. Ez utóbbi témakör hangsúlyozottan szerepel az egyetemi hallgatók vonatkozásában, akiknek nagy százaléka minimális könyvtári tapasztalatokkal sem rendelkezik. Folytatódott az Olvasószolgálat egy munkatársával a tájékoztató munkában való együttműködés tapasztalatátadás céljából. A hagyományos tájékoztató munkában résztvettek a különgyűjtemények a maguk szakterületén.

Az információs szolgálatás speciális területén, a kutatásszervezés témakörében folytatódott a dokumentációs munka, megjelent a Kutatásszervezési Tájékoztató 32. évfolyama, 31 ív terjedelemben. Megjelent 450 példányban, ebből 360 példány az előfizetés. A folyóiratban feldolgozott ill. a megjelent dokumentációs, bibliográfiai anyaggal kapcsolatban a számszerű részleteket a VII/4. táblázat összegzi. Ésszerűsítési és anyagi megfontolásból a szerkesztésben a hosszabb terjedelmű cikkekkel szemben előtérbe kerültek a rövidebb, de tartalmukban több információt hordozó anyagok. A folyóirat terjedelmének, megjelenési gyakoriságának csökkenése a folyóirat személyi állományát is érintette.

A speciális információs anyag, az akadémikus bibliográfia gyűjtése során az MTA belső tagja-
inak kurrens publikációs címanyaga 1933 tétellel gyarapodott. Az MTA Elnökségének 34/1991. sz.
határozata értelmében a Könyvtár a rendes tagokhoz hasonlóan az MTA külső tagjait is megkeres-
te körlevél útján, hogy a publikációs adattár részére bekérje az év folyamán megjelent publikáció-
ik bibliográfiai adatait.

Számítógépes szakirodalmi információ

A szolgáltatás számítógépes munkái 1992. szeptember 1-jétől az MTAK IBM 9377-es gépén
folytak. 1992-ben a Számítógépes Adatbázisok Osztálya négy szolgáltatástípusban végzett számító-
gépes szakirodalmi szolgáltatást az *Institute for Scientific Information (ISI)* Science Citation Index
adatbázis alapján.

Floppy lemezre rögzített szolgáltatásként — adatbáziskezelő és konvertáló programmal együtt
— 71 profil készült. Konvertáló programból 6, reprint programból 2 megrendelést elégtett ki az
osztály.

Az év során 12 új ASCA profil készült 381 keresőkérdéssel. Az új profilokkal együtt hetente
358 db ASCA profil futott 273 fő számára, melyekből 63 téma floppy ASCA formában jutott el a
megrendelőkhöz.

Folyóirat *tartalomjegyzékfigyelés* keretében 482 db folyóiratot figyelttek 388 folyóirat-fajta
közül. Ezt a szolgáltatást 60 fő vette igénybe, közülük 8 floppy lemezre rögzítve rendelte meg a
szolgáltatást.

Publikációs tevékenység, ill. idézettségfigyelésre 57 fő fizetett elő 317 név esetében. (L. VII/1.)

A szolgáltatások évi előfizetési árai a VII/2. táblázatban található. Az árak az előző évihez
képest átlagosan 10%-kal emelkedtek. A heti gépi szakirodalmi szolgáltatások teljes árbevétele
1992-ben: 6 709 120 Ft. A SCI szolgáltatásokat igénybevevők száma csökkent, (1991: 499 fő, 1992:
390 fő), ami nem az érdeklődés, hanem a fizetőképés kereslet csökkenését jelenti.

1992-ben 362 fő vette igénybe a heti gépi szolgáltatásokat. Főhatóságok szerinti megoszlásuk
a VII/3. táblázatban található.

A CD-ROM adatbázis-galaxisból (Agricola, Analytical Abstracts, DAO, INIS, Medline, Pas-
cal, SCI, SSCI) történő szolgáltatásokat mind előfizetési, mind alkalmi keresési rendszerben
vették igénybe. A különböző adatbázisokat egységes áron lehetett előfizetni. 1992-ben összesen
479 óra keresési időt vettek igénybe, melyből 719.150,-Ft bevétel származott.

I. Előfizetők száma és a szolgáltatás típusainak megoszlása — SCI

	1991	1992	1991	1992	
A. Folyóirat tartalomjegyzék	75 fő	60 fő	837	482	db folyóirat
			647	388	fajta
B. ASCA témafigyelés	359 fő	273 fő	460	358	profil
C. Publikációs tevékenység, ill. idézettség figyelés	65 fő	57 fő	444	317	név

2. Szolgáltatások előfizetési árai — SCI

A) Folyóirat tartalomjegyzék figyelés

1. Az adatbázisban feldolgozott mintegy 3.600 folyóirat	1.080 Ft/folyóirat
2. 82 db terjedelme, megjelenési gyakoriság miatt
kiemelt folyóirat esetében	1.680 - 3.960 Ft/folyóirat

B) Témafigyelés

1. A kutató személyes információs igényei alapján az Informatikai Igazgatóság
gépi keresőprofilokat készített az ASCA szolgáltatás keretében
E profilokat a felhasználó igénye szerint bármikor módosítani lehet	14.520 Ft/profil
2. BIO-MIX	16.800 Ft/profil

C) Publikációs tevékenység-, illetve idézettség figyelés

1. Szerzők publikációs tevékenységének figyelése	1.080 Ft/név
2. Intézmények publikációs tevékenységének figyelése	3.480 Ft/intézmény
3. Szerzők idézettségének figyelése	1.080 Ft/név
4. Megadott közlemény idézettségének figyelése	720 Ft/közlemény
5. Megadott folyóirat idézettségének figyelése	5.880 Ft/folyóirat

D) Számítógépes témafigyelés floppy-lemezre rögzítve

1. ASCA-típusú szolgáltatás esetében	20.400 Ft/téma
2. Folyóiratfigyelés esetében	1.560 - 5.760 Ft/folyóirat
3. Konvertáló program	9.000 Ft (egyszeri alkalommal)

E) CD-ROM szakirodalmi adatbázisok

1. Alkalmoszerű használat	1.800 Ft/óra
készpénzfizetés esetén:	1.500 Ft/óra
2. Előfizetési díjak	
— 5 óra keresés (fél évre lebontva)	7.500 Ft
— 10 óra keresés (egy évre lebontva)	13.000 Ft

3. Előfizetők főhatóság szerinti megoszlása — SCI

Főhatóság	Előfizető	
	fő	%
Népjóléti Minisztérium	133	36,7
Egyetemek	60	16,5
Kórházak	56	15,5
Egyéb intézmények	16	4,4
Egyéni előfizetők	1	0,3
MTA Kutatóintézetek	73	20,2
Művelődési Minisztérium	47	13,0
Egyetemek	40	11,0
Főiskolák, oktatási intézmények	7	2,0
Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium	57	15,7
Egyetemek	32	8,8
Kutatóintézetek	17	4,7
Egyéb intézmények	8	2,2
Különböző tárcák	52	14,4
Üzemek, vállalatok	34	9,4
Kutatóintézetek	11	3,0
Egyéb	7	2,0
Összesen:	362	100,0

4. Kutatásszervezési dokumentáció

	1991	1992
a referátumokban feldolgozott dokumentumok száma	272	240
Ebből: szemlében	185	67
figyelőben:	65	68
hírfolyóiratban	22	105
A bibliográfiai rovatban közzétett tételek száma	1.958	2.450
A belső munkatársak referáló tevékenysége (szerzői fvb-en számítva)	24,3	26,5
A külső munkatársak referáló tevékenysége (szerzői fvb-en számítva)	4,1	4,0
	28,4	3,5
Ebből a K-F-ben közzétett szemle és egyéb referátum bibliográfia	19,4	20,5
belső erőből készült idegen nyelvű anyag	9,6	10,0
belső erőből készült idegen nyelvű anyag	1,0	0,5
	30,0	31,0

VIII. HÁLÓZATI ÉS MÓDSZERTANI MUNKA

A Hálózati és Módszertani Szolgálathoz tartozó intézeti könyvtárak száma 47. Összállományuk 1992. dec. 31-én 1,759.557 könyvtári egységet tett ki. Az összállomány részletezett adatait dokumentum fajtánként ill. az 1992. évi gyarapodás tételeit /könyv, folyóirat, egyéb/ a VIII/1. táblázat adja meg.

Az állománygyarapításra a társadalomtudományi könyvtárak 10,918.103 Ft-t, ill. a természettudományi könyvtárak 123,894.891 Ft-t, összesen 134,812.994 Ft-t fordítottak. Egyenként az intézeti könyvtárak állományát, az 1992-ben gyarapításukra fordított összeget és a személyi ellátottságot a VIII/2. táblázat foglalja össze. A beszerzés forrásaként az intézetek éltek a nemzetközi kiadványcsere lehetőségeivel, de amint ezt a VIII/3. pont alatti statisztika mutatja, az ismert okoknál fogva 1992-ben csökkent a cserepartnerek száma és mintegy felére csökkent a csere keretében kapott dokumentumok száma. Említésre méltó az amerikai International Book Bank által felajánlott ajándék könyvanyag, melyből a hálózati tagkönyvtárak is részesültek.

Az 1993-ra feladott folyóiratrendeléseket anyagiak híján kénytelenek voltak az intézetek visszafogni, míg 1992-ben 2418 rendelést, 1993-ra csak 1987 rendelést tudtak feladni.

Változatlanul fennáll az MTA Könyvtárának és a tagkönyvtáraknak a Kultúra iránti követelése, hogy pótolja a be nem érkezett folyóiratszámokat, amelyekért a tetemes előfizetési árat /4,5 millió Ft/ felvette.

Az intézeti könyvtárak olvasó- és állományforgalmára a VIII/4., a könyvtárközi kölcsönzés adataira a VIII/5. táblázat ad információt, amelyek esetenként pozitív, esetenként negatív irányban eltérnek az előző évi adatoktól.

A HMSZ könyvtárlátogatásai során véleményezte a könyvtárak munkáját, javaslatot tett könyvtárvezetők kinevezésére, összegyűjtötte és feldolgozta a KSH számára a tagkönyvtárak statisztikai adatait, kiadta az akadémiai kutatóintézeti szakkönyvtárak címjegyzékét, gyakorlati kérdésekben /pl. állományrevízió, selejtezés/ adott szakmai tanácsot, továbbította a tagkönyvtárak által feldolgozott művek /8.217 mđ/ katalóguscéduláit az OSZK KC-nek. Megtartotta az évi hálózati értekezletét, melynek főbb témái voltak a tagkönyvtárak anyagi helyzete, a könyvtári számítógépes rendszer alkalmazási lehetőségei, folyóiratrendelés, bérezés és egyéb aktuális kérdések.

Az intézeti könyvtárak vezetői résztvettek az alábbi szakmai rendezvényeken:

- A társadalomtudományi könyvtárak finanszírozásának helyzete és távlatai /Könyvtári és Informatikai Kamara/
- A Swets adatbázis bemutatója /MTAK/
- Információs infrastruktúra fejlesztésének kérdései /Könyvtári és Informatikai Kamara/
- Nemzeti Periodika Adatbázis kérdései /OSZK/
- Könyvtár és szakirodalmi tájékoztatásügy törvényi szabályozásának koncepciója /Könyvtári és Informatikai Kamara/
- Könyvtárellátó Vállalat könyvrendelési tájékoztatója /Könyvtárellátó — Könyvtári és Informatikai Kamara/
- Magyar Könyvtárosok Egyesületének küldött közgyűlése /OSZK/.

Az intézeti könyvtárak személyi ellátottságát tartalmazó táblázat /L. VIII/2./ kiegészítéseként megjegyzendő, hogy összesen 152 munkatárs dolgozik a tagkönyvtárakban, s ezekből 104 a főfoglalkozású könyvtáros, köztük 66 felsőfokú végzettségű.

A HMSZ szervező munkája kiterjedt az esetlegesen szétváló, átszervezendő akadémiai intézeti könyvtárak anyagi és vagyoni problémáival kapcsolatos tanácsadásra, javaslatlételre.

1. Állomány, állománygyarapodás

Dokumentumfajta	állomány 1991. XII. 31-én	1992. évi gyarapodás	1992. évi törlés	állomány 1992. XII. 31-én
könyv	957.751	11.513	5.828	963.436
folyóirat	404.302	10.635	4.178	410.759
egyéb dokumentum	384.556	14.287	13.481	385.362
Összesen:	1,766.609	36.435	23.487	1.759.557
Állománygyarapodásra felhasznált összeg:	1991			1992
	121.836.859			134.812.994

2. Tagkönyvtárak állomány nagyság szerinti megoszlásban: állomány gyarapításra fordított összeg, személyi ellátottság

100.000 könyvtári egységen feletti könyvtárak:

	állomány	gyarapításra ford. összeg	személyi főogl.	ellátottság rt.	összesen
1. Központi Fizikai Kut. Int.	190.361	28.125.621	9	3	12
2. Irodalomtudományi Intézet	153.481	419.014	6	5	11
3. Zenetudományi Intézet	147.188	880.932	3	3	6
4. Történettudományi Intézet	107.452	236.826	3	—	3
Összesen:	598.482	29.662.393	21	11	32

50.000 könyvtári egységen feletti könyvtárak:

1. Világgazdasági Kutatóint.	85.538	1,450.098	9	6	15
2. Néprajzi Kutatóintézet	66.197	300.354	2	—	2
3. Földrajztudományi K. I.	65.185	508.373	3	—	3
4. Atommagkutató Intézet	55.682	6,700.698	2	—	2
5. Matematikai Kutatóintézet	54.448	7,314.428	3	3	6
Összesen:	327.050	16,273.951	19	9	28

10.000 könyvtári egységen felüli könyvtárak

	állomány	gyarapításra ford. összeg	főogl.	személyi ellátottság rf.	összesen
1. Művészettörténeti Kut. Int.	46.391	663.412	1	1	2
2. Állam- és Jogtud. Int.	44.476	172.592	2	1	3
3. Régészeti Intézet	44.055	377.446	3	2	5
4. Közgazdaságtud. Intézet	42.682	971.678	5	2	7
5. Központi Kémiai Kut. Int.	42.018	29,608.768	3	2	5
6. Politikai Tud. Intézete	41.061	1,102.077	3	—	3
7. Magyar Földrajzi Társ.	39.684	33.451	1	—	1
8. Regionális Kut. Közp. Dunántúli Tud. Intézet	38.814	928.635	3	—	3
9. Nyelvtudományi Intézet	37.465	324.401	2	2	4
10. MTA Könyvtára Lukács Arch.	35.782	76.256	3	1	4
11. Csillagászati Kutatóint.	32.890	2,928.521	1	1	2
12. Geodéziai és Geofizikai Kut. Int.	32.777	1,319.298	2	—	2
13. Szegedi Biológiai Központ	27.676	11,700.000	4	1	5
14. Talajtani és Agrokémiai Kut. Int.	25.654	1,565.805	3	1	4
15. Filozófiai Intézet	23.216	569.549	2	1	3
16. Műszaki Fizikai Kut. Int.	21.143	5,764.030	1	—	1
17. SZTAKI — Kende u.	20.288	2,997.173	2	—	2
18. Növényvédelmi Kut. Int.	19.296	2,131.723	1	1	2
19. Mezőgazdasági Kut. Int.	19.095	2,083.483	2	—	2
20. Izotópkutató Intézet	18.988	4,155.000	1	—	1
21. Kísérleti Orvostud. Kut. I.	18.979	2,278.326	1	2	3
22. Pszichológiai Intézet	18.927	1,196.488	2	—	2
23. SZTAKI — Victor Hugo u.	17.964	5,144.849	5	—	5
24. Regionális Kut. Közp. Alföldi Tud. Int.	14.525	216.259	—	2	2
25. Társadalmi Konfliktusok Kutatóközpontja	12.306	398.557	1	—	1
26. Ökológiai és Botanikai K. I.	11.958	725.001	1	—	1
27. CSKI Napfiz. Obszerv.	11.086	416.506	—	2	2
28. Magyar Numizmatikai Társ.	10.625	79.200	1	—	1
Összesen:	769.821	79,928.484	56	22	78

10.000 könyvtári egységen aluli könyvtárak:

	állomány	gyarapításra ford. összeg	személyi főogl.	ellátottság rf.	összesen
1. Szegedi Biológiai Központ Enzimológiai Intézete	8.911	2.434.461	1	—	1
2. Műszaki Kémiai Kut. Int.	8.753	927.412	1	—	1
3. Balatoni Limn. Kut. Int.	7.334	2.240.840	1	—	1
4. Állatorvostud. Kut. Int.	7.021	887.793	—	2	2
5. Bányászati Kémiai Kut.lab.	6.751	313.004	1	—	1
6. Természettudományi Kutatólaboratóriumok	6.467	954.784	1	—	1
7. Ipar- és Vállalatgazd. K.I.	5.682	411.230	1	—	1
8. Kutatás- és Szervezeteclemző Intézet	5.059	143.098	2	1	3
9. Ökológiai és Botanikai K. I. Magyar Dunakutató Állomás	4.418	347.931	—	2	2
10. Természettudományi Kut. lab. Geokémiai Kutatólaborat.	3.808	287.610	—	1	1
Összesen:	64.204	8.948.163	8	6	14

3. Nemzetközi kiadványcsere

	cserepartnerek száma		küldött		könyvtári egységek száma kapott	
	1991	1992	1991	1992	1991	1992
Társadalomtudományi könyvtárak	1.469	1.553	12.423	14.653	6.330	5.946
Természettudományi könyvtárak	2.788	2.131	9.045	10.853	9.829	2.410
Összesen:	4.257	3.684	21.468	25.506	16.159	8.356

4. Olvasó- és állományforgalom

	beiratkozott olvasók		könyvtár látogatók		kölcsonzótt dokumentumok		helyben használt dokumentumok	
	1991	1992	1991	1992	1991	1992	1991	1992
Társadalomtudományi könyvtárak	2.509	2.285	34.681	35.162	55.170	54.951	92.796	98.597
Természettudományi könyvtárak	3.421	4.216	54.827	34.980	39.927	32.816	94.901	71.690
Összesen:	5.930	6.501	89.508	70.142	95.097	87.767	187.697	170.287

5. Könyvtárközi kölcsönzés

	dokumentumokszáma			
	küldött		kapott	
	1991	1992	1991	1992
Társadalomtudományi könyvtárak	557	612	849	870
Természettudományi könyvtárak	7.843	8.980	6.141	6.801
Összesen:	8.400	9.592	6.990	7.671

IX. AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

A Levéltár munkája az állománygyarapítás, a begyűjtött anyag feldolgozása és a levéltári kutatószolgálat köré összpontosult. Az év folyamán az iratállomány növekedése különösen nagymértékű volt, a különböző átszervezések ill. intézmény megszűnés miatt a levéltári anyagok új elhelyezésére volt szükség. Az 1992. évi gyarapodás 88,21 iratfolyóméter volt, ezzel a teljes állomány 1.970,53 iratfolyóméterre növekedett. A hanganyag 4 db hangszalaggal bővült, a jelenlegi állomány 76 tekercs, 41 kazetta.

Jelentős irategyűttesek kerültek a Levéltárba az MTA Titkárságáról: MTA főtítkári anyag — 6,75 ifm, MTA Természettudományi Főosztály — 10,56 ifm, Tudományos Minősítő Bizottság — 12 ifm és a megszűnt Interkozmosz Tanács iratanyaga — 18,96 ifm.

A feldolgozó munka elsősorban az átvett anyagok rendezésére összpontosult, középszintű rendezésre került a Matematikai és Fizikai Tudományok Osztályának /9,60 ifm/ és a Jogi és Igazgatási Főosztályának /2,88 ifm/ iratanyaga. Folytatódott a hanganyag feldolgozása, többek között az MTA rendes és rendkívüli közgyűlés hanganyagának rögzítése. A feldolgozott hanganyag összesen 3.345 perc.

A Levéltár ellátta az akadémiai intézetek, tudományos társaságok iratanyagának selejtezésével kapcsolatos feladatait, ennek során több intézménylátogatásra került sor /KFKI, Szociológiai Intézet/.

Folytatódott az iratállomány biztonsági mikrofilmzetezése, a kutatók számára iratmásolások készítése.

A Levéltár iratait elsősorban az MTA Titkárság és az akadémiai intézetek munkatársai használták. Különböző témákban 149 esetben nyújtott információt a Levéltár a kutatóknak.

X. REPROGRÁFIA

1. Fototechnikai szolgáltatások

A Mikrofilmtár és Fotolaboratórium megfelelő elhelyezése után megkezdődött annak a programnak a kidolgozása, mely a lehetőségek szerint fokozatosan korszerűsíti a laboratórium technikai berendezéseit. A szokásos könyvtári feladatokon, az állományvédelmi mikrofilmzés mellett jelentős fototechnikai szolgáltatásokkal állt a Mikrofilmtár a megrendelők rendelkezésére, melyeket az alábbi táblázat részletez:

	1991	1992
Felvételek száma		
mikrofilm	208.800	152.490
kisfilm	1.297	397
6x6 vagy 9x12 cm felvétel	110	121
	210.207	153.008
Másolatok száma		
mikrofilm-másolat (m)	4.600	4.205
fotókópia (nagyítás) (db)	6.962	4.533
elektrosztatikus nagyítás (db)	11.850	29.387
	23.412	38.125

2. Xerox gyorsmásolat

Alapítványi közreműködéssel (Soros és Volkswagen-alapítvány) 2 új, nagyteljesítményű xerox-gép beállítására nyílt lehetőség, emelve ezáltal a szolgáltatás műszaki színvonalát.

A gyorsmásolás kiemelt munkái között említendő a marosvásárhelyi Bolyai-gyűjtemény fotomásolatairól készült xeroxmásolat, az Életrajzi Adattár számára végzett állagmegőrzési munka, valamint a könyvtárgépesítési munkálatokkal kapcsolatban az őrlapkatalógus xeroxozása. A belső ill. a külső megrendelések összesített adatairól az alábbi összeállítás ad információt:

	1991	1992
Megoszlás az előállítás technikája szerint:		
IBM II géppel készült	7.541	7.418
IBM III géppel készült	140.193	125.420
Infotec géppel készült	101.390	165.133
RANK Xerox 5026 géppel	—	634
Összesen:	249.124 db	298.605 db

XI. TUDOMÁNYOS MUNKA

Az intézmény szakirányú tevékenysége összefonódik a kutatómunkával. A kutatási témák egy része a Könyvtár működési köréhez kapcsolódik, emelve ezzel a Könyvtár munkájának, szolgáltatásainak a színvonalát. Az állományfeltáró, forrásfeltáró, információelméleti, tudománymetriai kutatások, a humán- társadalom- valamint a természettudományok különböző szakterületein végzett tudományos munka, a kutatásszervezési és egyéb akadémiai jellegű dokumentációs tevékenység alkotják a tudományos munka főbb tematikai csoportjait.

A kutatásra fordított erőforrások között jelentős szerepe volt a „Pro Bibliotheca” alapítványunk, valamint különböző pályázatok /OTKA, Soros/ és saját vállalkozási tevékenységből eredő anyagi lehetőségeknek. A munkatársaknak különböző ösztöndíjakra, tanulmányutakra, konferenciákon való részvételre nyílt lehetőségük.

A kutatómunka részben egyetemi ill. akadémiai fokozat megszerzését célozta. A Könyvtár heti 8 órás munkaidőkedvezményel (2 főnek 4 órát) járó kutatónapot biztosított 20 munkatársa számára az év folyamán.

A tudományos munkához kapcsolódóan a munkatársak jelentős szakértői tevékenységet folytattak, résztvettek az egyetemi oktatásban /ELTE BTK, ELTE TTK/, tagjai voltak különböző társaságoknak, szerkesztőbizottságoknak. /L. XI/4. pont/

A tudományos munka részben intézményi szinten, kutatási programokban, részben egyéni kutatásokban ill. publikációs tevékenységben realizálódott.

1. Kutatási programok

Mikszáth Kálmán összes műveinek kritikai kiadása

Hosszú időn át az MTA Könyvtára volt Mikszáth művei kritikai kiadásának az egyik műhelye. A sorozatszerkesztőnek, Rejtő Istvánnak a halálával az intézményen belül a további Mikszáth-tex-tológiai munkák leálltak, de a már folyamatban lévő kötetekből a 84. és a 85. kötet nyomdai előkészítő munkálatai folytak tovább, s a jelzett kötetek megjelenés előtt állnak.

Gulyás Pál: Magyar írók élete és munkái

A T5/4 program megszűntével finanszírozási gondok közepette ugyan, de folytatódott az élet-rajzi lexikon kézirat anyagának állagmegóvási, szerkesztési és publikálási munkái.

Az állagmegóvás során 665 oldal xerox másolat készült el, az M betűs életrajzokból szerkesztésre került 31,7 szerzői fv, s ezzel 1992 végéig a kéziratból megszerkesztett anyag összesen 628,4 szerzői fv.

Megjelent a lexikon 9. és 10. kötete Viczián János sajtó alá rendezésében.

Scien-tometriai program

A kutatómunka az alábbi témák körül összpontosult:

- A hazai természettudományos alap kutatás mutatószámainak kidolgozása és folyamatos publikálása ill. azok nemzetközi viszonyítása;
- A tudományos kutatási tevékenység működési mechanizmusával kapcsolatos kvantitatív módszerek;
- A tudánymetriai módszerek valószínűség számítási megalapozása;
- Az MTA kutatásirányítási tevékenységét szolgáló számítógépes „MTA Központi Publikációs Adatbank” megtervezése, felépítése, karbantartása és üzemeltetése;
- A „Scien-tometrics” c. nemzetközi tudományos folyóiratnak, valamint az újonnan indult „Impakt. Tények a tudományos alap kutatásról” c. magyar-angol nyelvű folyóiratnak a szerkesztése.

A tudánymetriai tevékenység részben szerződéses alapon is folyt.

2. Egyéni kutatások

Az alábbi felsorolás csak a kutatónapot élvező munkatársak témáit tartalmazza, de az egyéni kutatások ennél szélesebb körben folynak. A munkatársak tudományos munkájának eredményeit teljes körűen /a publikációkat, az előadásokat/ a XI/3. pont tartalmazza.

Kutatónap témaik:

- Abaffy Csilla: A XVI. századi magyar kódexek faksimile kiadása.
 Apor Éva: A Mahmud Mirza-tanulmány előkészítése angol kiadásra.
 Czékli Béla: Magyar nyelvű tárgyszójegyzék készítés.
 Darabos Pál: Hamvas Béla — egy életmű fiziognómiája.
 Dul Antal: Hamvas Béla kéziratos hagyatékának feldolgozása.
 F. Csanak Dóra: Fülep Lajos levelezés /3.köt./ kiadása.
 Fekete Gézáné: Az Akadémia jutalmai 1900-1940.
 Hay Diana: Stein Aurél levelezés — feltáró munka.
 Káldos János: A Kénosi-Uzoni féle unitárius egyháztörténet kiadása.
 Körmendy Kinga: A XIV-XV. sz. esztergomi könyv- és könyvtári kultúra.
 Marth Hildegard: XX. századi latinamerikai regények narratológiai vizsgálata.
 Mokányé Nagy Katalin: Kelet-Kárpátalja sziget-magyarságának állattartási nyelvkinccse. Téesdői tájszótár.
 Murányi Lajos: A reformkori Fejér megye olvasáskultúrája.
 Pálfalvi Lajos: A lengyel emigráció prózairodalma 1945-1980.
 Pesty Mónika: Patrisztika.
 Ritoók Zsigmondné: Janus Pannonius összes művei kritikai kiadása.
 Rozsondai Béláné: Művészi kötéstáblák meghatározása.
 Szilágyi Gáborné: A 16. és a 17. sz. fordulójával foglalkozó korabeli oszmán-török krónikák feldolgozása.
 Tóth Erzsébet: A tibeti gyűjteményt feltáró munka.
 Vitályos László: Ady-levelezés kritikai kiadása.

3. Munkatársak publikációi, előadásai

Abaffy Csilla

Lázár Zelma-kódex. Régi magyar kódexek 14.sz. Közzéteszi, bev. és a jegyzeteket írta Abaffy Csilla. Bp. 1992. Nyelvtud. Társ. 651 p.

Apor Éva

A Scheiber-könyvtár katalógusa — Catalogue of the Scheiber Library. Szerk. Apor Éva. Bp. 1992. MTAK. XIV, 450 p.

Egy perzsa herceg a XIX. századból. Előadás. Kőrösi Csoma Társaság, 1992. szept. 15.

Keleti frások, keleti kéziratok. ELTE BTK Könyvtörténeti, Könyvmuzeológiai posztgraduális képzés előadássorozata.

Óperza irodalom. Előadás. Fővárosi Pedagógiai Intézet történelemtanárok továbbképző sorozata.

OTKA pályázat bírálata iranisztika témában.

Bánhegyi Zsolt

Selected bibliography of hungarica from abroad 1986-1989.

= Budapest Review of Books, 1992.1. 41-44.p.

Selected bibliography of hungarica from abroad 1990-1991.

= Budapest Review of Books, 1992.2. 85-88.p.

Bibliographia hungarica. Selected works of sociology and cognate fields of 1980-1991.

= Budapest Review of Books, 1992.3. 125-128.p.

Békefi József

Makrogazdasági és iparszerkezeti előrejelzések a cross-impakt módszerével. Szakértői tevékenység a Társadalomkutató Intézet részére.

Braun Tibor

Patterns in physics and its subfields 1981-1985. /Tsz. I. Gomez, A. Mendez, A. Schubert/.

= Scientometrics, 24/2/1992. 181-200.p.

Immunoassays: from RIA to VIA. /Tsz. Á. Klein, S. Zsindely, W.S. Lyon/.

= Trends in Analytical Chemistry /TrAC/, 11/1/1992. 5-7.p.

Mössbauer spectroscopic investigation of the sorption of iron by polyether type polyurethane foam sorbents. /Tsz. S. Palágyi, Z. Homonnay, A. Vértes/.

= The Analyst, 117. 1992. 1537-1541.p.

World flash on cold fusion. No.13. A selective, annotated bibliography.

= J. Radioanal. Nucl. Chem., Letters, 164/3/1992. 137-140.p.

The comparative standing of individual instrumental analytical techniques. /Tsz. S. Zsindely/.

= Trends in Analytical Chemistry /TrAC/, 11/8/1992. 267-269.p.

Electrospray ionization-mass spectrometry: a quantitative snapshot on an instrumental breakthrough. /Tsz. S. Zsindely/.

= Trends in Analytical Chemistry /TrAC/, 11/9/1992. 307-309.p.

Shpol'skiifluorimetry: the anatomy of an eponymic discovery in analytical chemistry. /Tsz. Á. Klein/.

= Trends in Analytical Chemistry /TrAC/, 11/6/1992. 200-202.p.

The citation impact of the Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry.

= J. Radioanal. Nucl. Chem., Letters, 166.1992. 1-6.p.

The epidemic diffusion of buckyball and fullerenes research.

= Angew. Chemie, 31.1992. 588.p.

Természettudományi publikációs tevékenység és a kutatási költségek. Magyarország és az OECD országok. /Tsz. Tétényi P./

= Magyar Tudomány, 1992.5. 545-551.p.

World flash on basic research, scientometric indicators datafiles. Summary statistics and trendlines of major geopolitical regions 1980-1989.

/Tsz. H. Maczelka, A. Schubert/.

= Scientometrics, 25/2/1992. 211-217.p.

Trends and tendencies in instrumental analytical techniques with special emphasis on environmental analysis. /Tsz. S. Zsindely/.

= Revue Roumaine de Chimie, 36/4-7/1991. 481-506.p.

Forradalom a kémiában: a fullerének felfedezése. /Tsz. Beck M./

= Magyar Tudomány, 1992.12. 1415-1429.p.

Separation and preconcentration of trace elements and inorganic species on solid polyurethane foam sorbents. Preconcentration techniques for trace elements. Eds. Zeev B. Alfass, Chien M. Wai. CRC Press, Boca Raton, Ann Arbor, London, 1992. 363-400.p.

Országok, szakterületek, folyóiratok tudományometriai mutatószámai 1981-1985. /Tsz. Glänzel W., Schubert A./ Bp.1992. MTAK. 332 p.

Keeping the gates of science journals. A quantitative view. /Tsz. A. Schubert, S. Zsindely/

= Gondolatok a könyvtárban — Thoughts in the library. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézáne, Kovács Mária, Bp.1992. MTAK. 117-123.p.

Domsa Károlyné

Gondolatok a könyvtárban — Thoughts in the library. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézáne, Kovács Mária. Bp.1992. MTAK. 195 p.

F. Csanak Dóra

Fülep Lajos levelezése II. 1920-1930. Szerk. a jegyzeteket és a mutatókat összeáll. F. Csanak Dóra. Bp.1992. MTAK-MTA Műv.tört.Kut.Int. 629 p.

Az Akadémiai Könyvtár Kézirattárának kialakulása 1826-1865.

= Gondolatok a könyvtárban — Thoughts in the library. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézáne, Kovács Mária. Bp.1992. MTAK. 41-54.p.

Fekete Gézáne

Gondolatok a könyvtárban — Thoughts in the library. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézáne, Kovács Mária. Bp.1992.

— Az MTA Könyvtára kiadói tevékenységének utóbbi 10 éve. 1980-1991. 55-72.p.

— Rózsa György szakirodalmi munkássága 1959-1991. Válogatott bibliográfia. 13-28.p.

Glänzel Wolfgang

World flash on basic research. International collaboration of three East European countries with Germany in the sciences, 1980-1989.

/Tsz. M. Winterhager/.

= Scientometrics, 25/2/1992. 219-227.p.

World flash on basic research. Some facts and figures of highly cited papers in the sciences 1981-1985. /Tsz. A. Schubert/.

= Scientometrics, 25/3/1992. 373-380.p.

Tíz nemzetközileg kiemelkedőnek tekintett dél-afrikai vegyész publikációs tevékenysége és annak idézettségi visszhangja.

= Impakt, 2/12/1992. 2-4.p.

Gregorovics Anikó

Internationale Zusammenarbeit auf dem Gebiet Bibliothek-Information und Informations-Infrastruktur in Ungarn.

= Europäische Bibliotheksoperation. Praha, 1992. ZK-UVI CSAV. 122-125. p.

Az MTA Könyvtárának 1991.évi beszámoló jelentése és 1992. évi programja. Bp. 1992. MTAK 69 p.

Jaksa Józsefné

Az MTA Könyvtárának 1991. évi új külföldi beszerzései. /Könyvészet, könyvtári szakirodalom/. Bibliográfia. /Tsz. Murányi L./

= Magyar Könyvszemle, 1992.1. 80-82.p.

Káldos János

Enyedi Györgyről. Előadás. MTA Irod.tud. Intézet, 1992. febr.26. és JATE Szeged, Center for Free Religion unitárius egyháztört. sorozatában, 1992. aug.17.

Az unitárius egyháztörténetírás kezdetei Erdélyben. Előadás, JATE Szeged, Center for Free Religion unitárius egyháztört. sorozatában, 1992. aug.18.

Kárteszi Mihályné

A Scheiber-könyvtár katalógusa — Catalogue of the Scheiber Library.

Összeáll. Kárteszi Á., Kordován V., Ormos I. Szerk. Apor É. Bp.1992. MTAK. XIV, 450 p.

Klein Ágnes

Immunoassays: from RIA to VIA. /Tsz. T. Braun, S. Zsindely, W.S. Lyon/.

= Trends in Analytical Chemistry /TrAC/, 11/1/1992. 5-7.p.

Shpol'skii flourimetry: the anatomy of an eponymic discovery in analytical chemistry. /Tsz. T. Braun/.
= Trends in Analytical Chemistry /TrAC/, 11/6/1992. 200-202.p.

Kovács Mária

Az informális „kapuőr”-től a tájékoztatási tanácsadóig: egy új szakmai szerep megjelenése. /Recenzió/.

= Könyvtári Figyelő, 1992.1. 119-121.p.

Környezetvédelmi információs szolgálat Magyarországon.

= Könyvtári Figyelő, 1992.2. 243-247.p.

Könyvtár és környezetvédelem külföldön. Szemle.

= Könyvtári Figyelő, 1992.2. 255-259.p.

Zöld ki-kicsodák.

= Könyvtári Figyelő, 1992.2. 323-324.p.

Gondolatok a könyvtárban — Thoughts in the library. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézőné, Kovács Mária. Bp.1992. MTAK. 195 p.

Körmendy Kinga

Adalék az Anjou-kori Capella regia gyakorlatához. Előadás. Hajnal István emlékülés, Velem, 1992. szept. 11.

Erdélyi könyvtárak. Előadás. METESZ Restaurátor Szakosztály ülése, 1992.okt.20.

Széchenyi István műveiről. Rádióbeszélgetés. 1992. márc.7.

Maczelka Hajnalka

World flash on basic research, scientometric indicators datafiles. Summary statistics and trendlines of major geopolitical regions 1980-1989. /Tsz. T. Braun, A. Schubert/.

= Scientometrics, 25/2/1992. 211-217.p.

All well if starts well? Citation infancy of recently launched chemistry journals. /Tsz. S. Zsindely/.

= Scientometrics, 25/2/1992. 367-372.p.

Marth Hildegárd

„Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket”.

= Vigilia, 1992.9. 661-667.p.

Mokányiné Nagy Katalin

Nabludenija nad lekszikoj zsvotnovodstvta vengerszkih jazükovüh osztrovkov vosztocsngo Zakarpata VI. Szlová, szvjázánnüje sz kormlenijem domásnich zsvotnüh.
= *Linguistica Uralica*, 1992.2. 123-127.p.

Murányi Lajos

A reformkori Fejér megye olvasás-kultúrája. Bölcsészdoktori értekezés. Bp.1992. 148 p. (Kézirat).
Székesfehérvári kaszinók és a Fejér Megyei Olvasótársaság. Előadás. Székesfehérvár, 1992.ápr.7.
Eine alte Bibliothek in einem umgebauten Denkmalgebäude. Die Zentralbibliothek der Ungarischen Akademie der Wissenschaften in Budapest. Előadás. Stuttgart/Birkach, 1992.aug.19.
Az MTA Könyvtárának 1991. évi új külföldi beszerzései. /Könyvészet, könyvtári szakirodalom/. Bibliográfia. /Társszerző: Jaksa Józsefné/.
= *Magyar Könyvszemle*, 1992.1. 80-82.p.

Pálfalvi Lajos

Önéletrajzi regények, emlékiratok a lengyel emigráns irodalomban.
= *Kultúra és Közösség*, 1991.3. 95-105.p.
Czesław Miłosz naplójegyzetei és kinyilatkoztatásai.
= *Holmi*, 1992.2. 301-304.p.
Az antitotalitarizmus eredete.
= *Beszélő*, 1992. máj.30. 40-41.p.
Aleksander Wat szóbeli emlékiratai.
= *Nagyvilág*, 1992.6. 831-835.p.
Új tendenciák a századforduló magyar, lengyel és orosz elbeszélő prózájában.
= *Áttűnések. A századforduló irodalma Közép- és Kelet Európában*.
Bp.1992. Balassi, 180-192.p.
Utószó Sergiusz Piasecki „Egy vörös tiszt naplója” c. regényéhez.
Szombathely, 1992. 229-236.p.

Rítóók Zsigmondné

Ein unbekannter Brief von Mátyás Dévai?
= *Lutherische Kirche in der Welt*, 1992. 71-80.p.
Il ruolo mediatore dell'Ungheria nella missione protestante orientale.
= *Actes du XXXIe colloque international d'études humanistes*. Université de Tours, Paris, 1992. 291-299.p.
Humanismus und Renaissance am Hofe von König Matthias Corvinus.
Regensburg, *Humanismus und Renaissance in Ostmitteleuropa*. Előadás, 1992. júl.21.

A magyar humanizmuskutatásról Schallaburg után. Előadás. MTA Irod. tud. Intézet, 1992.dec.16.

Rózsa György

Előterjesztés a szakirodalmi információpolitikáról. /Mádl Ferenc tárcanélküli miniszter részére, Tudománypolitikai Bizottság elnöke. Hiv.sz.: XXVII-892/91.sz./ 16 p.

Miniszterelnöki Hivatal Tudománypolitikai Bizottsága XXVII-978/92.sz.

Előterjesztés a szakirodalmi információpolitikáról. Készítette: Dr. Rózsa György.

/Miniszterelnöki Hivatal XXVII-1255/92.sz. Emlékeztető a Tudománypolitikai Bizottság 1992.XI.30-án tartott üléséről. 2. napirendi pont: a/ Előterjesztés a szakirodalmi információpolitikáról /XXVII-978/1992/ 20 p.

A közgyűjtemények értelmiségi stabilizáló szerepéről — Szélfegyverek egy Európa Tanács kezdeményezéshez.

= Valóság, 1992.6. 90-92.p.

Magyar kutatókönyvtárak: hozzájárulásuk az európai kultúrához és kulturális örökséghez. /Angolul elhangzott a LIBER budapesti konferenciáján, 1992.júl.1./

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1992. 10. 431-434.p.

Országos szakirodalmi információs politika. (A Magyar Könyvtárosok Egyesülete XXIV. vándorgyűlésén elhangzott előadás bővített változata).

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1992. 11-12. 482-487. p.

Hungarian research libraries: their contribution of the European culture and cultural heritage. Lecture presented at the LIBER annual conference, 1992, Budapest.

= LIBER Quarterly, 1992.1. 33-40.p.

Information policy in new circumstances of region of Central and Eastern Europe with special regard to Hungary. FID/MIP.

= State of the modern information professional 1992-1993. FID Occasional Paper 4. The Hague, 1992. Fid.701. 99-104.p.

Papers from the ECSSID VI Conference: Social change and information systems in Europe: Innovation, development and integration. /Társszerző: Stephen A. Roberts/.

= ECSSID Bulletin, 1992. 1/45/. 14-23.p.

La bibliologie dans le système de la communication intellectuelle et la bibliologie politique appliquée à la situation des pays de l'Est-Européen.

= Revue de Bibliologie. Schéma et Schématisation, No.36. 1992. 39-40.p.

Az országos információs politika. Előadás. Magyar Könyvtáros Egyesület XXIV. vándorgyűlése „Információ, nemzeti erőforrásunk” címmel, Sárospatak, 1991. aug. 13-17. 23 p. gépirat

A quoi sert la bibliométrie et la scientométrie dans les sciences sociales et humaines. Előadás. XIème Colloque International de Bibliologie, Université d'Alger, Institut de Bibliothéconomie et des Sciences Documentaires, Alger, 22-27 Nov. 1992. 4 p. Sokszt.

A Bolyai-gyűjtemény, összkiadása és az Akadémiai Könyvtár. Előadás. Bolyai Emlékülés, Budapest, 1992.dec.14. 6 p. Gépirat.

Bal kezem öt ujja /az Ingres-hegedűn/. Bp. 1992. 66 p. Kézirat. Sokszt.

Gondolatok a könyvtárban — Thoughts in the library. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézáné, Kovács Mária. Bp. 1992. MTAk.

— An academic library as an integrated information centre: the Library of the Hungarian Academy of Sciences. /Eredetileg megjelent: Alexandria, 1991. 89-99.p./ 29-38.p.

Rozsondai Marianne

Kötés kutatás az MTA Könyvtárában.

= Gondolatok a könyvtárban — Thoughts in the library. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézáné, Kovács Mária. Bp. 1992. MTAk. 85-90.p.

Magyar diákok vitték Kálvint és Bézát Wittenbergbe. /Társszerző: Konrad von Rabenau/.

= Magyar Könyvszemle, 1992.2. 165-167.p.

Schubert András

International co-authorship patterns in physics and its subfields 1981-1985. /Tsz. T. Braun, I. Gomez, A. Mendez/.

= Scientometrics, 24/2/. 1992. 181-200.p.

World flash on basic research. Scientometric indicators datafiles. Summary statistics and trendlines of major geopolitical regions 1980-1989. /Tsz. T. Braun, H. Maczelka/.

= Scientometrics, 25/2/. 1992. 211-217.p.

World flash on basic research. Some facts and figures of highly cited papers in the sciences 1981-1985. /Tsz. W. Glänzel/.

= Scientometrics, 25/3/. 1992. 373-380. p.

Three scientometric etudes on developing countries as a tribute to Michael Moravcsik. /Tsz. T. Braun/.

= Scientometrics, 23/1/.1992. 3-20.p.

Hányadán állunk?

= Impakt, 2/4/.1992. 4-8.p.

A magyar Természettudományi Alapkutatás Publikációs Adatbankja.

/Publikációs és idézettségi adatok 1980-1989/. /Tsz. Braun T., Vasvári L./

= Impakt /különszám/, 1992. 1-12.p.

Eszmék feltűnése és eltűnése.

= Café Babel, 1992.2. 55-61.p.

Országok, szakterületek, folyóiratok tudományometriai mutatószámai 1981-1985. /Tsz. Braun T, Glänzel W./. Bp.1992. MTAk. 332 p.

Keeping the gates of science journals. A quantitative view. /Tsz. T. Braun, S. Zsindely/.

= Gondolatok a könyvtárban — Thoughts in the library. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézáné, Kovács Mária. Bp.1992. MTAk. 117-123.p.

Szilágyi Gáborné

Turkologischer Anzeiger. Bd.18. Wien. Inst. für Orientalistik.
1991 /1992/. /közreműködés/

Tóth Erzsébet

Előadások a Kőrösi Csoma Sándor jubileum alkalmából rendezett konferenciákon:
— Giorgi: Alphabetum Tibetanum. — Budapest, ápr. 28-30.
— Sources used by A. Csoma de Kőrös for his Tibetan studies. — London, jún. 1-2.
— Giorgi: Alphabetum Tibetanum — the main source for A. Csoma de Kőrös. Róma, nov. 4-11.

Vasvári Lillian

A magyar Természettudományi Alap kutatás Publikációs Adatbankja. /Publikációs és idézettségi
adatok 1980-1989/. /Tsz. Braun T., Schubert A./
= Impakt /különszám/, 1992. 1-12.p.

Vekerdi László

A Galilei-kép változásai.
= Természet Világa, 1992.8. 353-356.p.
„Egy szükséges és lehetséges közép-kelet-európai tudat jegyében...?”
= Forrás, 1992.4. 36-43.p.
Szegények népe.
= Forrás, 1992.9. 50-53.p.
Borúra derű?
= Forrás, 1992.10. 78-86.p.
„Minden új, de a Duna marad?”
= Tiszatáj, 1992.7. 49-55.p.
Az akadályok egysége.
= Kortárs, 1992.3. 42-48.p.
Mikor tértünk le az útról?
= Kortárs, 1992.12. 98-100.p.
Kovács Imre: Népiség, radikalizmus, demokrácia. /Ism./
= Alföld, 1992.8. 58-67.p.

Zsindely Sándor

Immunoassays: from RIA to VIA. /Tsz. T. Braun, A. Klein, W.S. Lyon/
= Trends in Analytical Chemistry /TrAC/, 11/1/. 1992. 5-7. p.

The comparative standing of individual instrumental analytical techniques. (Tsz. T. Braun).
= Trends in Analytical Chemistry /TrAC/, 11/8/. 1992. 267-269.p.

Electrospray ionization-mass spectrometry: a quantitative snapshot on an instrumental breakthrough. /Tsz. T. Braun/.
= Trends in Analytical Chemistry /TrAC/, 11/9/.1992. 307-309.p.

All well if starts well? Citation infancy of recently launched chemistry journals. /Tsz. Maczelka H./
= Scientometrics, 25/2/. 1992. 367-372.p.

The demography of journals. /Tsz. A. Schubert/.
= New Library World, 93, /1002/. 1992. 17-20.p.

Trends and tendencies in instrumental analytical techniques with special emphasis on environmental analysis. /Tsz. T. Braun/.
= Revue Roumaine de Chimie, 36/4-7/.1991. 481-506.p.

Keeping the gates of science journals. A quantitative view. /Tsz. T. Braun, A. Schubert/.
= Gondolatok a könyvtárban — Thoughts in the library. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézőné, Kovács Mária. Bp.1992. MTAK. 117-123.p.

4. Munkatársak tagsága, testületi tevékenysége

Abaffy Csilla

Magyar Nyelvtudományi Társaság

Apor Éva

Kőrösi Csoma Társaság választmányi tag

Magyar-Iráni Baráti Társaság főtítkára

Magyar Nyelvtudományi Társaság

Magyar Történelmi Társulat

Ókortudományi Társaság

MTA Orientalisztikai Bizottság Közél- és Középkeleti és Délnyugat-Ázsiai Munkabizottság

Keleti Tanulmányok — Oriental Studies c. sorozat szerkesztője

Budapest Oriental Reprints c. sorozat szerkesztője

Balázs Péterné

Kutatásszervezési Tájékoztató felelős szerkesztője

Bánhegyi Zsolt

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Modern Filológiai Társaság
 „Analecta Linguistica” főszerkesztő

Bíró Júlia

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Magyar Nyelvtudományi Társaság

Braun Tibor

MTA Kémiai Osztály, tanácskozó tag
 Kutatóértékelési Bizottság tagja
 MTA Radiokémiai Munkabizottság
 Magyar Kémikusok Egyesülete, Radioanalitikai Munkabizottság
 MTA Könyvtári Bizottság
 TMB Interdiszciplináris Szakbizottság
 Nemzetközi Atomenergiai Ügynökség /IAEA/ konzulense, szakértője
 International Union of the History and Philosophy of Science, Division of the History
 of Science
 — Executive Committee of the Commission on Publications tagja
 Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry, Articles nemzetközi folyóirat főszerkesztője
 Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry, Letters nemzetközi folyóirat főszerkesztője
 Scientometrics nemzetközi folyóirat főszerkesztője
 EASE /European Association of Science Editors/
 IMPAKT folyóirat főszerkesztője
 Fullerene Science and Technology folyóirat főszerkesztője
 Pro Bibliotheca Academiae Scientiarum Hungaricae Kuratóriuma

Büky Béláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Domsa Károlyné

Könyvtári és Informatikai Kamara Tudományos és Szakkönyvtári Tagozat tagozati képviselő
 MTA Könyvtári Bizottság
 Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, szerkesztőbizottsági tagság
 Pro Bibliotheca Academiae Scientiarum Hungaricae Kuratóriuma

Ecsedy Lajosné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

F. Csanak Dóra

Magyar Irodalomtörténeti Társaság
Wolfenbüttler Arbeitskreis für Geschichte des Buchwesens
Société Internationale de 18e Siècle
Az MTA I. Osztálya Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottsága

Glänzel Wolfgang

Magyar Humboldt Egyesület

Klein Ágnes

Magyar Kémikusok Egyesülete
MOTESZ Gyógyszerészeti Társaság

Kolthay Tiborné

OPAKFI Mikrofilm Szakcsoport

Körmendy Kinga

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Nemzetközi Hungarológiai Társaság
Középkortudományi Társaság
Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület

Láng Klára

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport

Mokányiné Nagy Katalin

Magyar Nyelvtudományi Társaság
Észt Anyanyelvi Társaság /Tartu/

Murányi Lajos

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Pesty Mónika

Ókortudományi Társaság

Pénzesné Mezős Lujza

Élelmiszertudományi Társaság

Ritoók Zsigmondné

Ókortudományi Társaság

Magyar Filológiai Társaság

MTA I. Osztálya Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottsága

Rózsa György

MTA Könyvtári Bizottság társelnöke

ECSSID Ex. Comm. tagja és a Bulletin főszerk.

Magyar UNESCO Bizottság

Association Internationale de Bibliologie alelnöke

Kult. és Tört. Emlékeink... c. kut. főirány Koordináló Tanács

Magyar ENSZ Társaság Kormányzó Tanács

Inf. Infrastruktúra Fejlt. Program Alkalmazói Tanács Elnöksége

ELTE/BTK Könyvtár Tanszék mb. előadó, c. egy. tanár

Alexandria és Int. Journal of Libr. and Inf. Research /Anglia/ szerk. biz.

Bolyai Alapítvány Kuratóriuma

Pro Bibliotheca Academiae Scientiarum Hungaricae Kuratóriuma

Rozsondai Béláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Ókortudományi Társaság

Magyar Könyvszemle szerkesztőbizottsági tagság

Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület Restaurátor Szakosztály

IFLA Section of Rare and Precious Books and Documents

Sallai Ágnes

Magyar Biológiai Társaság

— Állattani

— Ökológiai Osztály

Schubert András

Acta Chimica Hungarica — Models in Chemistry szerkesztője
Scientometrics szerkesztőbizottsági tagja
IMPAKT szerkesztője

Szakács Gyuláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Szilágyi Gáborné

Kőrösi Csoma Társaság
Magyar-Török Baráti Társaság

Szlafkayné Tibay Andrea

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Toma Olga

IMPAKT C. folyóirat munkatársa

Tóth Erzsébet

Tibeti Társaság titkára

Tóth Kálmán

Magyar Néprajzi Társaság

Tőkés László

OPAKFI Mikrofilm Szakcsoport
Magyar Néprajzi Társaság

Vasvári Lillian

Acta Chimica Hungarica — Models in Chemistry technikai szerkesztője

Zsindely Sándor

New Library World /Bradsord, Anglia/ szerkesztőbizottságának tagja
 IMPAKT szerkesztőbizottságának főmunkatársa

XII. KIADVÁNYTEVÉKENYSÉG

Az intézmény pénzügyi helyzete — az alapellátás, a szolgáltatások, az üzemeltetés költségeinek biztosítása mellett — a kiadványtevékenység finanszírozását az előző éviéknél kisebb mértékben tette lehetővé. A Könyvtár álláspontja, fenntartani valamennyi kiadványsorozatot, kurrens folyóiratot, de a kötetszámok, a terjedelem csökkentésével, a gazdaságossági szempontok /pénzügyi és személyi/ fokozott figyelembevételével megtartani a kontinuitást.

Az alábbi adatok tükrében a saját szerkesztésű és nyomású kiadványok fvszáma /185,9 fvf/, az anyagi megszorítások ellenére a sok évi átlag körül van, tekintve, hogy voltak áthúzódo kötetek, amelyekre 1992 folyamán csak kisebb anyagi ráfordítások voltak szükségesek. A Könyvtár igyekezett a kiadványtevékenység fenntartásához alapítványi pályázatok anyagi támogatását megcélozni. Sikerrel zárult a „Budapest Bank Budapestért” alapítványi pályázat, ahol az intézmény 150 000. Ft támogatást kapott meghatározott kiadvány /Kemény Mária: Az MTA palotájának építéstörténete/ megjelenítésére.

1992 folyamán a megjelenendő kötetek szerkesztőségi munkája /szerkesztés, leíratás, korrekció, grafika/ a Csapodi-féle „Bibliotheca Hungarica” kézirat 2. és 3. kötetére, valamint Fekete Lajos, Goldziher Ignác gyűjteményes köteteinek szerkesztésére, nyomdai előkészítésére összpontosultak. 1992-ben új szerződés kötésére nem volt lehetőség.

1. Kiadványok bibliográfiája, nyomdai teljesítmény

Rejtő István: Mikszáthiáda. Cikkek, tanulmányok. Bp. 1992. MTAK. 384 p.
 /MTA Könyvtárának Közleményei. 29/104./

„Gondolatok a könyvtárban” — „Thoughts in the library”. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézőné, Kovács Mária. Bp. 1992. MTAK. 195 p.
 /MTA Könyvtárának Közleményei 30/105./

A Scheiber-könyvtár katalógusa — Catalogue of the Scheiber Library. Szerk. Apor Éva. Összeáll. Kárteszi Á. - Kordovác V. - Ormos I. Bp. 1992. MTAK. 450 p.
 /Keleti Tanulmányok. 9./

Braun Tibor - Glänzel Wolfgang - Schubert András: Országok, szakterületek, folyóiratok tudományometriai mutatószámai 1981-1985. Bp. 1992. MTAK. 332 p.
 /Informatika és Tudományelemzés. 6./

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának 1991. évi beszámoló jelentése és 1992. évi programja. Szerk. Gregorovicz Anikó. Bp. 1992. MTAK. 69 p.

Közös kiadások:

Gulyás Pál: Magyar írók élete és munkái. 9.köt. Sajtó alá rend.

Viczián János. Bp. 1992. MTA Irod.tud.Int., MTAK, Petőfi Irod.Múz. 943 p.

Gulyás Pál: Magyar írók élete és munkái. 10.köt. Sajtó alá rend.

Viczián János. Bp. 1992. MTA Irod.tud.Int., MTAK, Petőfi Irod. Múz. 994 p.

Fülep Lajos levelezése. 2.köt. 1920-1930. Szerk. F. Csanak Dóra. Bp. 1992. MTAK, MTA Műv.tört.Kut.Int. 629 p.

Időszaki kiadványok:

Kutatásszervezési Tájékoztató, 1992. 1-2, 3-4, 5-6. szám

ECSSID Bulletin, 1992. 1, 2. szám

Impakt, 1992. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 szám + 1db különszám

Analecta Linguistica, 1991. 1, 2. szám /szellemi kiadás/

*Scientometrics, 1992. 23.köt. 1, 2, 3.szám, 24.köt. 1, 2, 3. szám, 25.köt. 1, 2, 3.szám /szellemi kiadás/

A megjelent munkák nyomdai fvszáma:

/*-gal jelzett kiadvány fvszámát az adat nem tartalmazza/

	1991	1992
Összesen:	203,3 nyomdai fvszám	358,4 nyomdai fvszám
ebből:		
saját szerkesztésű és nyomású	90,3 nyomdai fvszám	185,9 nyomdai fvszám
saját szerkesztésű, külső nyomású		
/közös kiadásban/	77,0 nyomdai fvszám	136,5 nyomdai fvszám
szellemi kiadás	36,0 nyomdai fvszám	36,0 nyomdai fvszám

A nyomda összes oldalnyomásának száma 1,131.700 oldalnyomás, melyből 1,037.800 oldalnyomás az MTAK kiadványait, 93.900 oldalnyomás pedig az ügyviteli nyomtatványokat jelenti.

2. 1992-ben megjelent kiadványismertetések

Az 1954-1955-ben feldolgozott kéziratok katalógusa. Bp. 1986. MTAK. 424 p.

Ism.: Nemeskéri Erika = Magyar Könyvszemle, 1992.2. 185.p.

Rózsa György: „Tudományok és művészetek szeretete...” Írások az MTA Könyvtáráról. Bp. 1986. MTAK. 165 p.

Ism.: Czírok Mária = Századok, 1990.1. 149-150.p.

Analecta monumentorum Hungariae historicorum literariorum. Edidit Franciscus Toldy. Tomus 1. Curavit G. Érszegi. Bp. 1986. MTAK. 402 p.

Ism.: G.S. = Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters, 1990.2. 604-605.p.

Bornemissza Anna megbűvöltetése. Boszorkányok Erdély politikai küzdelmeiben 1678-1688. Közreadja Herner János. Bp.-Szeged, 1988. MTAK-JATE. 374 p.

Ism.: Nagy László = Századok, 1991.5-6. 579-581.p.

Staud Géza: A magyarországi jezsuita iskolai színjátékok forrásai. 1561-1773. 3.köt. Bp. 1988. MTAK. 331 p.

Ism.: Hopp Lajos = Helikon, 1991. 3-4. 442.p.

Wolgotatarishce Dialektstudien. Textkritische Neuauflage der Originalsammlung von G. Bálint 1875-76. Hrsg. Á. Berta. Bp. 1988. MTAK. 412 p.

Ism.: Harry Halén = Acta Orientalia, 1990.3. 414-416.p.

Fekete Gézáné: Az Akadémia 1831-1858 között alapított jutalomtétellei és előzményei. Bp. 1988. MTAK. 229 p.

Ism.: Tamás Anna = Irodalomtörténet, 1992.1. 125-128.p.

Kabdebó Tamás: Blackwell küldetése. Bp. 1990. MTAK. 308 p.

Ism.: Spira György = Századok, 1991.3-4. 361-365.p.

M. Kondor Viktória: A Hornyánszky nyomda és az Akadémia könyvkiadása. Bp. 1990. MTAK. 203 p.

Ism.: Véghe Ferenc = Magyar Tudomány, 1992.8. 1016-1017.p.

Vitályos László: Ady-bibliográfia 1986-1987. Ady Endre önállóan megjelent művei és az Ady-irodalom. Kiegészítő kötet. Bp. 1990. MTAK. 425 p.

Ism.: Nemeskéri Erika = Magyar Könyvszemle, 1992.2. 182.p.

N. Abaffy Csilla: Veres Péter kéziratos hagyatéka. Bp. 1991. MTAK. 469 p.

Ism.: Nemeskéri Erika = Magyar Könyvszemle, 1992.3. 293-294.p.

A Scheiber-könyvtár katalógusa — Catalogue of the Scheiber Library.

Szerk. Apor Éva. Bp. 1992. MTAK. 450 p.

Ism.: Fröhlich Ida = Magyar Tudomány, 1992.11. 1408-1409.p.

Jólesz László = Szombat, 1992.8. 41.p.

Babits Antal = Magyar Hírlap, 1992. máj. 21. 13.p.

AK Magazin, 1992.2. 68-69.p.

Rejtő István: Mikszáthiáda. Cikkek, tanulmányok. Bp. 1992. MTAK. 384 p.

Ism.: AK Magazin, 1992.2. 69.p.

„Gondolatok a könyvtárban” — „Thoughts in the library”. Szerk: Domsa Károlyné, Fekete Gézáné, Kovács Mária. Bp. 1992. MTAK. 195 p.

Ism.: Könyvtári Levelező/lap, 1992.11. 31.p.

Impakt

Ism.: Beck Mihály = Magyar Tudomány, 1992.4. 510.p.

Beck Mihály = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1992.6. 280-281.p.

XIII. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

A Könyvtár sokoldalúan kapcsolódik a nemzetközi szakmai élethez, ápolja e téren hagyományait és keresi a közös érdekeken alapuló további lehetőségeket.

1. Együttműködési programok

A Könyvtár intézményi szinten résztvevett különböző együttműködési programokban, Rózsa György főigazgató képviselte a Könyvtárat az alábbi szakmai fórumokon ill. azok rendezvényein:

Európai Társadalomtudományi Információs Együttműködés (ECSSID):

— ECSSID Végrehajtó Bizottság ülése, Gosen /Németo./ 1992. márc. 20-23., melynek központi témája volt az ECSSID programnak, az európai társadalomtudományi információnak a jövője a megváltozott politikai körülmények között.

— ECSSID Végrehajtó Bizottság Ülése — Bécs

1992. szept. 18-21., ahol napirenden volt az ECSSID-el összefüggésben a „Bécsi Központ” sorsa valamint a Bonnban rendezendő VII. ECSSID konferencia tervezett programja.

Nemzetközi Bibliológiai Társaság (AIB)

— XI. Nemzetközi Bibliológiai Kollokvium — Alger 1992. nov. 20-26. A kollokvium témája: Tudományos tájékoztatás és írásbeli közlés. Rózsa György: Mire szolgál a bibliometria és a tudománymetria a társadalom- és humántudományokban címmel tartott előadás.

2. Külföldi tagságok

International Federation for Information and Documentation /FID/

Association Internationale de Bibliologie /AIB/

Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche /LIBER/

International Association of Oriental Librarians /IAOL/

3. Hagyományos könyvtári tevékenység — nemzetközi együttműködés

— nemzetközi kiadványcsere /L. II. fej./

— rendelés, előfizetés külföldi terjesztőknél /L. II. fej./

— nemzetközi kölcsönzés /L. V/6./

— a könyvtári szerzeményezés, feldolgozás és nyilvántartási rendszer gépesítése

— Ex Libris, Tel-Aviv /L. III. fej./

— információszolgáltatás — ISI, Philadelphia /L. VII. fej./

— bibliográfiai gyűjtőmunka — külső akadémiai tagok publikációinak bekérése, nyilvántartása /L. VII. fej./

— állományfeltárás /pl. A Jewish National and University Library, Jerusalem és az MTAK együttműködése a Kaufmann gyűjtemény geniza-töredékeinek feldolgozásában/

— tudománymetriai együttműködés /Consejo Superior de Investigaciones Cientificas, Spanyolo./

4. Külföldi kiküldetések, tanulmányutak

A Könyvtár munkatársainak akadémiai kiküldetéssel, könyvtári támogatással, egyéni meghívással lehetőségük nyílt külföldi szakmai látogatásokra, tanulmányutakra, konferenciákra való részvételre.

A kiutazások célja részben szakmai tapasztalatcsere, különösen az új programokkal /pl. könyvtárgépesítés/ kapcsolatban, a meglévő szakmai kapcsolatok intenzitásának erősítése személyes kapcsolatfelvétel /pl. cseremegállapodások/, részben pedig a munkatársak egyéni tudományos érdeklődésének megfelelően a különböző intézményekben a kutatómunka lehetőségének az igénybevétele.

A külföldi utak továbbá szakmai konferenciákra való részvételre adtak lehetőséget. Külföldi kiállítások kapcsán pedig a gyűjtemény egyes becses darabjai nyertek publicitást.

A külföldi kiküldetések részleteit: az utazások országok szerinti megoszlását, időtartamát és a kiutazók nevét, az utazások célját, a meglátogatott intézmények felsorolását az alábbi táblázatok foglalják össze:

Külföldi kiküldetések, tanulmányutak

Ország	kiküldetési alkalmak száma	Napok száma
Algéria	1	5
Anglia	2	14
Ausztria	4	37
Csehszlovákia	2	16
Egyiptom	1	9
Franciaország	1	2
India	1	19
Izrael	3	24
Lengyelország	2	14
Németország	6	33
Olaszország	3	151
Románia	1	4
Spanyolország	2	23

Összesen 17 fő 29 kiküldetési alkalommal 351 napot töltött 13 különböző országban, részben akadémiai vagy más intézményi finanszírozással, részben akadémiai vagy könyvtári támogatással és külföldi meghívással.

Külföldi kiküldetések, névmutató

Név	Ország Város	Intézmény	Cél, téma	Támogatás, napok száma
Apor Éva	Egyiptom Cairo	Nemzeti Könyvtár Cairo Univ. Nyelvi Akadémia	cserekapcsolatok kialaktása, könyvvásárlás	9 OÖT
Bánhegyi Zsolt	Izrael Tel-Aviv	Ex Libris	számítógépes oktatási bemutató	8 meghív.
Domsa Károlyné	Anglia London Cambridge Oxford	Könyvtárak: Univ. of London British Library, Univ. Libr. Cambridge, Bodleian Library	konzultációk, cseremegállapodások	12 meghív. MTAK
Gregorovicz Anikó	Csehszlovákia Bechyně	CSTA Központi Könyvtár	konferencia	5 meghív. MTAK
Gáspárné Monostori Judit	Izrael Tel-Aviv	Ex Libris	számítógépes oktatási bemutató	8 meghív.
Körmendy Kinga	Ausztria Wien	Osztrák Nemzeti Könyvtár, Egyetemi Könyvtár	XV. századi kódexek tanulmányozása	30 KMK
Marth Hildegard	Spanyolország Madrid Toledo	Könyvtárak	Dél-amerikai irodalom kut.	15 OTKA ELTE
Murányi Lajos	Ausztria Wien	Minerva Tud. könyvkereskedés	külföldi tudományos szakirodalom beszerzés	2 meghív.
	Németország Stuttgart Reutlingen Speyer Mannheim Karlsruhe	Könyvtárak	könyvtári berendezések: tervezés és szervezés szeminárium	10 meghív.
	Németország Frankfurt	Könyvtárak, Frankfurti könyvvásár	tanulmányút, tájékozódás	6 MTAK

Név	Ország Város	Intézmény	Cél, téma	Támogatás, napok száma
Ormos István	Németország Berlin	A Berliner Festspiele rendezésében judaika kiállítás	kiállításon részvétel	9 meghív.
Pálfalvi Lajos	Csehszlovákia Prága	Közép-Európai Egyetem	szeminárium	10
	Lengyelország Krakkó	Jagello Egyetem	előadástartás	7 meghív.
	Lengyelország Varsó	Varsói Irodalomtud. Intézet	kutatómunka	7 meghív.
Ritoók Zsigmondné	Olaszország Róma	Vatikáni Könyvtár	kutatómunka	122 államközi egyezmény
	Németország Regensburg		Humanizmus és Reneszánsz Középkelet Európában Konferencia	4 meghív.
Rózsa György	Algéria Algír	Tudományegyetem XI. Nemzetközi Bibliológiai kollokvium	előadástartás	5 meghív. MTA
	Franciaország Párizs	Francia Bibliológiai Társaság	konzultáció	2 meghív.
	Ausztria Wien	ECSSID	Végrehajtó Bizottsági ülés	3 meghív. MTA
	Ausztria Wien	Minerva Tud. könyvkereskedés	külföldi tudományos szakirodalom beszerzés	2 meghív.
	Németország Gosen	ECSSID	Végrehajtó Bizottsági ülés	4 meghív.

Név	Ország Város	Intézmény	Cél, téma	Támogatás, napok száma
Rozsondai Marianne	Olaszország Róma Modena Milano	Könyvtárak	kutatómunka	21 CNR egyezm.
Schubert András	Izrael Haifa	Samuel Neaman Intézet	szakmai tapasztalatcsere, előadástartás	8 meghív. MTAK
Tóth Erzsébet	Románia Kovászna		Kőrösi Csoma Sándor Emlékülés	4. KMK tám.
	Olaszország Róma		Kőrösi Csoma Sándor Emlékülés	4 KMK tám.
	Anglia London		Kőrösi Csoma Sándor Emlékülés	4 KMK tám.
Wojtilla Gyula	India		Kőrösi Csoma Sándor 150 éves halálévforduló	19 meghív. MTA
Zsindely Sándor	Spanyolország Madrid Palma de Mallorca	CINDOC/CSIC, CSIC/UIB	Együttműködés tudománytermitriai kutatásokban	8 egyezm.

5. Külföldi látogatók

A Könyvtár gyűjteményei, szakmai tevékenysége nemzetközi érdeklődésre tartottak számot. Rendszeresen fogadta a Könyvtár az állományában kutatni kívánókat, valamint a Könyvtár munkája iránt érdeklődő szakembereket.

Különösen jó lehetőséget biztosítottak kölcsönös szakmai tapasztalatcsereére, a régi kapcsolatok ápolására, új kapcsolatok felvételére az 1992. folyamán tartott nemzetközi szakmai rendezvények, a Magyar Könyvtárosok III. szakmai világtalálkozója és a LIBER konferencia.

XIV. ALAPÍTVÁNY

A „Pro Bibliotheca Academiae Scientiarum Hungaricae” alapítvány anyagi hozzájárulásával több vonatkozásban lehetőséget nyújtott olyan programok megvalósításához, amelyeket szűkös költségvetési keretek nem vagy csak részben tudtak volna finanszírozni. Az alapítvány tőkéje jelenleg 8,3 millió Ft.

Az alapítvány kuratóriumának tagjai:

Elnök: Ujfalussy József akadémikus

Társelnök: Rózsa György c. egy. tanár, MTAK főigazgatója

Titkár: Domsa Károlyné, az MTAK mb. főigazgatóhelyettese

Tagjai: Németh G. Béla akadémikus

Enyedi György akadémikus
 Beck Mihály akadémikus
 Bartha Árpád a Magyar Külker. Bank vezérigazgatója
 Kara György az irod.tud. doktora
 Fülöp Géza az irod.tud. kandidátusa
 Braun Tibor c. egy. tanár, az MTAK főigazgatóhelyettese
 Vekerti László az MTAK tudományos tanácsadója

A kuratórium döntése alapján alapítványi segítséggel tudta megvásárolni a Könyvtár Mályusz Elemér és Bernáth Aurél nagyjelentőségű hagyatékát. Ugyancsak jelentős volt az anyagi hozzájárulás, melyet az alapítvány a könyvtárgépesítési program megvalósításához, különös tekintettel a gépi háttér megteremtéséhez biztosított. Alapítványi pénzek segítettek továbbá abban, hogy néhány munkatársnak szakmai útja, konferencián való részvétele létrejöheszen.

Az alapítvány 1992 márciusában pályázati felhívást tett közzé három témában: 1/ Stein Aurél a nemzetközi kutatásban; 2/ Az Akadémia hivatalos folyóiratainak kiadástornténete, elemzése; 3/ Változások a könyvtári tájékoztatás elméletében és gyakorlatában címmel, 1993. szept. 1-i határidővel. A pályadíj 60.000 /I. díj/ ill. 40.000 /II. díj/ Ft. A pályázat több helyen, elsősorban szakmai folyóiratokban jelent meg.

XV. KÖNYVTÁR ÉS PROPAGANDA

A Könyvtár sokirányú tevékenységével, értékes állományával részese több vonatkozásban a magyar és külföldi kulturális életnek.

A Magyar Nemzeti Galéria és az MTA Művészettörténeti Kutatóintézetének rendezésében nyílt meg az év folyamán „A Magyar Tudományos Akadémia és a művészetek a XIX. században” c. kiállítás, melynek anyagához számos, értékes dokumentummal járult hozzá a Könyvtár.

Ugyancsak résztvett az intézmény Székely Bertalan hagyatékának egyes darabjaival a Magyar Nemzeti Galéria által rendezett Székely Bertalan kiállítás munkálataiban. A Kaufmann-gyűjtemény négy kézírata került a „Jüdische Lebenswelten” címmel megrendezett berlini kiállításra, emelve a könyvtári gyűjtemény nemzetközi reputációját. Közreműködött továbbá a Könyvtár a Volkswagen Alapítvány könyvajándékait bemutató kiállítás előkészítésében, mely az OSZK-ban került megrendezésre.

Az Akadémiai Könyvtár mint a Bolyai-gyűjtemény letéteményese, a Bolyai Alapítvány kuratóriumi tagságával rendszeresen résztvett az Alapítvány tevékenységében, Bolyai János születésének 190. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés társszervezője volt, ahol az intézmény részéről Rózsa György főigazgató tartott előadást.

Szakmai kapcsolatok ápolását célozta a Könyvtár részvétele a Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche /LIBER/ által Budapesten rendezett /1992. jún. 29-30./ nemzetközi konferencián. Jelentős belföldi szakmai program volt a Magyar Könyvtárosok Egyesületének rendezésében a könyvtárosok XXIV. vándorgyűlése /1992. aug. 13-16./ Sárospatakon, valamint a Széchenyi Könyvtárban rendezett Magyar Könyvtárosok III. szakmai világtalálkozója /1992. aug. 16-18./. Mindkét eseményen tevékeny közreműködéssel, előadás tartásával vett részt a Könyvtár.

A könyvtárak 1990-ben önkéntes egyesüléssel, érdekvédelmi célból létrehozták a Könyvtári és Informatikai Kamarát. E szervezet munkáját a Könyvtár aktívan támogatta, Domsa Károlyné a Tudományos és Szakkönyvtári Tagozat képviselőjeként fejtette ki tevékenységét és aktívan közreműködött az aktuális szakmai kérdésekkel foglalkozó tanácskozáson, képviselve az általános szakmai és egyben az Akadémiai Könyvtár érdekeit.

A Könyvtár állományáról, történetéről, tevékenységéről különböző publikációk láttak napvilágot, a sajtóban megjelentek cikkek felvillantva a könyvtári tevékenység egy-egy mozaikját és számos hivatkozás található a tudományos szakirodalomban az MTA Könyvtár állományára vonatkozóan. /L. XV/1./

1. A Könyvtárról megjelent cikkek, tudósítások, hivatkozások

Gondolatok a könyvtárban — Thoughts in the library. Szerk. Domsa Károlyné, Fekete Gézáné, Kovács Mária. Bp. 1992. MTA.

- Rózsa György: An academic library as an integrated information centre: the Library of the Hungarian Academy of Sciences. 29-38.p.
- F. Csanak Dóra: Az Akadémiai Könyvtár Kézirattárának kialakulása 1826-1865. 41-54.p.
- Fekete Gézáné: Az MTA Könyvtára kiadói tevékenységének utóbbi tíz éve 1980-1991. 55-72.p.
- Kónya Sándor: Az akadémiai alapszabályok és a Könyvtár. 77-84.p.
- Rozsondai Marianne: Könyvköteskutatás az MTA Könyvtárában. 85-90.p.
- Sed-Rajna, Gabrielle: The Ulm mahzor /ms A 383/ of the Hungarian Academy of Sciences and its missing Haggadah. 91-95.p.
- Zahradil, Jiří: The history of the Main Library-Science Information Centre of Czechoslovak Academy of Sciences and its cooperation with the Library of the Hungarian Academy of Sciences. 103-113.p.

A Magyar Tudományos Akadémia és a művészetek a XIX. században. Kiállítási katalógus. Szerk. Szabó Júlia és Majoros Valéria. Bp. 1992. MTA.

- Széchenyi István hagyatéka a Magyar Tudományos Akadémián. 23-35.p.
- Széphelyi F. György: Az Elischer-féle Goethe-gyűjtemény. 184-193.p.
- Majoros Valéria: A Széchenyi Múzeum. 194-214.p.
- Táblázat a Széchenyi Múzeumról. Összeáll. Majoros Valéria. 329-335.p.

The Library of the Hungarian Academy of Sciences.

= Newsletter. Hungarian Academy of Sciences, 1992.2. 9.p.

Az MTA Könyvtára „Pro Bibliotheca Academiae Scientiarum Hungaricae” alapítványának pályázati hírdetése.

- = Magyar Tudomány, 1992.8. 958.p.
- Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1992. 7-8. 335.p.
- Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 1992.1. 50.p.
- Akadémiai Hírek, 1992.2. 31.p.
- AK Magazin, 1992.2. 69.p.

Erdő Péter: A részleges egyházjog forrásszövegei a Magyarországon őrzött középkori kódexben.

= Magyar Könyvszemle, 1992.4. 301-312. p.

Endrei Walter: Batthyány Tódor műszaki könyvtára.

= Magyar Könyvszemle, 1991.1-2. 141-145.p.

Závodszy Géza: Krajtsir Károly angol nyelvű életrajza az MTA Könyvtárában. Egy hungaricum azonosításához.

= Magyar Könyvszemle, 1991.1-2. 145-148.p.

Kőhegyi Mihály: Rómer Flóris javaslata az MTA Kézirattárába került okmánygyűjtemények szakszerű tárolására.

= Magyar Könyvszemle, 1991.4. 398-399.p.

Az MTA Könyvtárának 1991. évi új külföldi beszerzései. /Könyvészet, könyvtári szakirodalom/ Bibliográfia. Összeáll. Murányi Lajos és Jaksa Józsefné.

= Magyar Könyvszemle, 1992.1. 80-82.p.

New installations. /Aleph system/.

= Ex Libris Reports, 1992.4. 2, 4-5.p.

Horváth Hilda: Ráth György és gyűjteménye.

= Új Művészet, 1992.6. 6-11.p.

Ormos István: Az MTA Könyvtárának középkori kéziratái egy berlini kiállításon. Jüdische Lebenswelten — Berlin.

= Magyar Tudomány, 1992.7. 856-857.p.

Rozsondai Marianne: Csapodi Csaba 80 éves.

= Magyar Könyvszemle, 1991.4. 408-409.p.

Rejtő István /1928-1991/.

= Magyar Könyvszemle, 1991.4. 410.p.

Kispéter András: Rejtő István /1928-1991/.

= Irodalomtörténet, 1992.2. 396.p.

Nagy Miklós: Rejtő István /1928-1991/

= Irodalomtörténeti Közlemények, 1991.4. 485.p.

Dávidházi Péter: Kiss József /1923-1992/.

= Irodalomtörténeti Közlemények, 1992.4. 517-518.p.

Horváth Károly: Vörösmarty Mihály kiadatlan kézírata.

= Irodalomtörténeti Közlemények, 1992.1. 99-107.p.

Szilágyi Márton: Kölcsey novelláinak datálása és szövegahagyománya.

= Irodalomtörténeti Közlemények, 1992.4. 440-451.p.

Busa Margit: Kazinczy Ferenc levelezésének számlálásáról.

= Irodalomtörténeti Közlemények, 1992.4. 510-516.p.

K.D.: Az új világ teremtője. Százkilencven éve született Bolyai János.

= Új Magyarország, 1992.dec.15. 11.p.

Mandics György: A világteremtő ember. /Bolyai János/

= Temesvári Új Szó, 1992.dec.29. 1, 3.p.

Toró Tibor: Bolyai János és a tér-idő-anyag kapcsolat.

= Magyar Tudomány, 1992.5. 618-626.p.

Deák Antal Ferenc: A Magyar Vízügyi Múzeumban őrzött Széchenyi iratok katalógusa. Bp. 1990. 143.p. /Ism. Kőhegyi Mihály — Soproni Szemle, 1992.1. 93-94.p./

Szentgyörgyi Mária: Egy múlt századi reformer — Váillas Antal.

= Magyar Tudomány, 1992.7. 868-886.p.

- Monostori Klára: Arany János műhelyéből. /A Buda halála keletkezéséhez/.
= Irodalomtörténeti Közlemények, 1991.4. 396-416.p.
- Gergye László: Kazinczy Ferenc egy kiadatlan fordítástörredéke.
/Wieland: A Grátziák/.
= Irodalomtörténeti Közlemények, 1991.4. 460-466.p.
- Nagy Károly: dr. Almási Balogh Pál életútja 1794-1867. Nagybarca-Ózd, 1992. Nagybarca község önkormányzata. 256 p.
- Bényei Miklós: A Magyar Tudós Társaság ügye a reformkori országgyűléseken.
= Debreceni Déri Múzeum Évkönyve, 1989-1990. Debrecen, 1992. Déri Múz. 451-484.p.
- Jánoska Antal: Magyarországi kártyakészítők 18-20. század.
= Magyar Grafika, 1992.2. 43-45.p.
- Nemzeti erőforrásunk az információ. Könyvtárosok vándorgyűlése Sárospatakon.
= Új Magyarország, 1992.aug.13. 12.p.
- Láng István: Reform és jövőkép.
= Magyar Tudomány, 1992.6. 662-677.p.
- Tétényi Pál — Braun Tibor: Természettudományi publikációs tevékenység és a kutatási költségek.
= Magyar Tudomány, 1992.5. 545-551.p.
- Sonnevend Péter: A magyar könyvtárak a számok tükrében.
= Könyvtáros, 1992.1. 6-10.p.
- Rózsa György: Országos szakirodalmi információs politika.
= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1992.11-12. 482-487.p.
- Gerő Gyula: Események, krónika 1990.
= Könyvtáros, 1992.1. 43-51.p.
- Rabenau, Konrad von — Rozsondai Marianne: Magyar diákok vitték Kálvint és Bézát Wittenbergbe.
= Magyar Könyvszemle, 1992.2. 165-167.p.
- Bodor Béla: Eltűnt könyvek nyomában.
= Élet és Irodalom, 1992. szept. 11. 11.p.

XVI. GAZDÁLKODÁS**1. Költségvetési beszámoló**

Könyvtári feladat, egyéb témák

<i>Kiadások</i>	eFt
Béralap	52 036
Bérrjellegű kiadás	4 109
Állom. gyarapodás	46 276
Egyéb készlet	10 099
Szolgáltatás	32 560
TB járulék	22 603
DEPO	1 814
ÁFA	7 363
Különf. kiadás	166
Tárgyi eszköz vásárlás	2 154
Hitel törlesztés	9 000
Egyéb kiadás	2 151
Segély	12
Társ. szerv. tám.	11
Kiadás összesen	<hr/> 190 354 <hr/>

Bevételek

Szolg. díjbevétele		9 182
xerox	597	
fotó	155	
kötészet	37	
Kiadv.	632	
Tájék.	208	
Impakt	106	
CD	649	
Informatika	6 709	
Egyéb	89	
Kamat		485
Egyéb javak értékesítése		255
MTA támogatás		155 584
MTA pótelőirányzat		17 617
Átvett pénzeszköz		5 262
Előző évi pénzmaradvány		4 699
Bevétel összesen		<hr/> 193 084 <hr/>
Tárgyévi pénzmaradv.	2 730	

Állománygyarapításra fordított összegek:

kiadványcsere	12 150
könyvbeszerzés	10 881
folyóirat beszerzés	16 541
mikrofilm	59
régi könyv, kézirat	484
SCI mágnesszalag	5 074
CD lemezek	1 087
Könyvtári feladatok össz.	<hr/> 46 276 <hr/>

2. 1992. évi pénzügyi elszámolás feladatok szerint (ezer forintban)

Költséghely feladat	Nyitó pénzmaradv.	Átsoportosított pénzmaradv.	Költségvetési támogatás	Átvett pénzeszközök	Saját bevétel	Kiadás	Záró pénzmaradv.
Könyvtár (coupon)	250						+250
Könyvtár	14		166 925	30	1 826	157 792	+11 003
Inform. tud. el.			175		7526	17 057	-9 356
Számítógép fenntart.						1 583	-1 583
XX. szd-i kutatás			89			109	-20
Könyvtár össz.	264		167 189	30	9 352	176 541	+294
Lukács Archívum			6 012	200	85	6 295	+2
Könyvtárgépesítés				4 000		2 348	+1 652
Könyvtár össz.	264		173 201	4 230	9 437	185 184	+1 948
Egyéb feladatok:							
Életrajzi adattár	2 486					2486	
AKA-Kónya	1 600	-1 600					
AKA-Braun T.	712	-61				651	
OTKA-Rózsa Gy.	150	-150					
OTKA-Sziklai L.	246			432		678	
Dísz. adatl. tám.	406	-144				262	
INFO Kiadv. (Tamási)	21			600	485	74	+1 032
CAPS iroda elszám.	1 009	-				1 009	
OTKA maradv. elszám.	10					10	
Egyéb össz.	6 640	-1 955		1 032	485	5 170	+1 032
Mindösszesen	6 904	-1 955	173 201	5 262	9 922	190 354	+2 980

XVII. AZ 1993. ÉVI PROGRAM FŐBB VONÁSAI

Az előző évek eredményeire támaszkodva és figyelemmel a nem sikeres akciókból adódó tapasztalatokra a Könyvtár két leglényegesebb célkitűzése az eddigi tevékenységek további *konzolidálása*, egyes területeken pedig a *fejlesztés*.

A konszolidálás mindenek előtt a *gyűjteménygyarapítás* terén legalább az 1992. év színvonalának fenntartása, a fejlesztés pedig a *könyvtárgépesítés* valamennyi szóbajövő tevékenységre való kiterjesztése.

A *katalógus* gépesítése kulcskérdése a komplex programnak. 1986-tól és hozzászámítva az utóbbi 3 év gyarapodását mintegy 110-120 ezer rekord kerül az adatbázisba, ami lehetővé teszi a legmodernebb könyvállományban történő keresést, megalapozván egyben az OPAC (gépesített kölcsönzés-nyilvántartás) bevezetését. Az 1950-1985 cédulakatalógusának gépreviteli lehetőségét 1993-ban is folytatjuk (technológia és pénz). A különgyűjtemények is 1993-ban kapcsolódnak be a gépesítésbe.

A könyvtárgépesítés prioritása mellett a többi tevékenység sem szorulhat háttérbe; legalább a tárgyév színvonalát tervezzük 93-ra a tudományos munka és a kiadványtevékenység terén. A Könyvtár általános szolgáltató tevékenysége kombinálva a tudományos munkával teszi lehetővé a további fejlődést.

Felelős kiadó: az MTA Könyvtárának főigazgatója

Alak: B/5 — Terjedelem: 4 fv

Megjelenés: 1993 — Példányszám: 100

